

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- ✚ заменик тужиоца за ратне злочине Веселин Мрдак,**
- ✚ пуномоћници оштећених Наташа Кандић и Славица Јовановић,**
- ✚ сви оптужени,**
- ✚ браниоци оптужених, адвокати Јасмина Живић, Бранкица Мајкић, Градимир Налић, Војислав Вукотић, који ће на данашњем претресу мењати и адвокате Гордану Живановић и Слободана Живковића, Миладин Живановић, Борис Зорко, који ће на данашњем претресу мењати и адвоката Ђорђа Калања, Бранислава Фурјановић и Радослав Шошкић.**

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес одржи.

Претрес је јаван.

Главни претрес се наставља у 9 часова и 43 минута.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА СВЕДОК РАТКО ЂОКИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мене је Служба за сведоке обавестила да овај сведок је лошег здравственог стања, да је имао два мождана удара и да ето данас је санитетом дошао, па је ипак пристао да дође и ја бих вас само молила да се евентуално сви сконцентришемо на нека битна питања, да се не расплињујемо, нешто што је предмет оптужбе, што је конкретно везано, да не

бисмо се бавили неким небитним стварима, без намере да на било који начин ускратимо питања која су директно везана за предмет оптужбе. Са режијом само погледајте шта је са снимком. Ваши лични подаци од оца Витомира, пензионер, пребивалиште Ваљево, ул. Јована Дучића број 3/1, место рођења село Златићево, општина Власотинце, година рођења 1946. годиште?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок Ратко Ђокић, са личним подацима као на записнику из истраге Ки.В.7/2007 од 19.06.2007. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја ћу Вам сада набрајати имена оптужених и презимена, па ћете ми рећи, да ли сте са њима у сродству, да неким од њих или евентуално у некој завади – Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић и Александар Николајидис?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам у никаквом сродству, нити у свађи са било ким.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Са оптуженима несродан, није у завади.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, бићете саслушани као сведок, као сведок сте дужни истину да говорите. Давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на поједина питања, уколико би себе или неког свог блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу. Пре него што кренете да дајете исказ, положићете заклетву, прочитавши тај текст испред Вас. Изволите. Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан, говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

**Опоменут, упозорен, а након полагања заклетве,
изјављује:**

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тужилац за ратне злочине је подигао оптужницу против ових четрнаест лица због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва и предмет оптужбе су догађаји у месту Ловас почев од октобра до половине новембра 1991. године, страдања 69 цивила хрватске националности у овом периоду. Предмет оптужбе је иначе напад и дешавања у селу у том периоду, противзаконита затварања, лишења живота лица и тако даље, принудни рад, радна обавеза, полицијски час и страдања цивила у минском пољу. С обзиром на оно што сте изјављивали у истрази, види се да имате сазнања о овим догађајима, па ћете суду испричати укратко. Ви сте већ давали изјаве пред Војнобезбедносном агенцијом 22.03.2007. године и пред истражним судијом 19.06.2007. године.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Остајете при тим Вашим исказима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Остајем у целини при датој изјави, поготово истражном судији. Нисам био присутан у то време тамо, тако да многе детаље не познајем, али из онога што сам чуо, што сам приликом слагања свих тих коцкица дошао сам до неког, неких запажања. Препуштам тужиоцу и осталима да постављају питања. Кажем, у целини остајем. Не бих ништа додавао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекли сте у свом исказу да сте ове јединице територијалне одбране Лајковац, Љиг и ове друге обучили, довели у састав оперативних јединица ЈНА, конкретно у састав друге пешадијске моторизоване бригаде под командом.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Пуковника Лончара.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је било по правилима или да ли је требало из разлога целисходности да команду тих јединица доведете код пуковника Лончара да их упознате са њим ради евентуалних неких конкретних договора и примања задатка?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Управо то сам и урадио. Знам да је било око подне смо стигли, он се није удостојио ни да одреди официра, да их поведе у одређене рејоне, већ је мени рекао само, противдиверзантски одред иде у Чаковац, ове две чете, љишка и лајковачка остају у Товарнику. Тражио сам официра да ми да

неког ко ће да поведе, јер и ја сам први пут на том простору, међутим, никог није одредио. Замолио сам једног поручника, Муслимана, Џанановића, извиђач је био, познавао сам га, да одемо прво да извидимо тај рејон, да упознамо месно становништво, да прегледамо просторије где ће бити смештено људство и он је кренуо са мном. Док сам се ја вратио, преузео сам тај противдиверзантски одред, одвели смо га у Чаковце, разместили, то је било негде трајало до поподневних часова. Када сам се вратио, већ део љишке чете је отишао у Ловас. Људство ме је чекало, половина, нису имали возила за превоз. Питао сам где је поручник Миле Гавриловић, каже, наредио је пуковник Лончар да иде у Ловас. Шта је Вама наредио, када Ви дођете са возилима, да нас пребаците. Стигао сам негде предвече довезао сам то људство. Миле Гавриловић је био у, ја мислим да је задруга, силос, не знам шта је било, «Миле ко ти наредио», каже, «наредили пуковник Лончар да кренемо одмах», што по мени значи да је злоупотребио јединице, није их упознао ни са територијом, ни са земљиштем, нису познавали ништа, једноставно одмах су кренули по његовом наређењу. Разместили смо људство остало, поставили обезбеђење и рекао сам му да никуд не мрда до ујутру. Нисам знао за, да је напад планиран 10.-ог на Ловас у раним јутарњим часовима. Међутим, пуковник Лончар је наредио да та чета из те задруге крене и уђе у село са пет тенкова, мислим њихова тенковска чета је била, командовала, поручник један, резервиста и ушли су у току ноћи, што је ван свих прописа и правила.

Када сам сазнао за то, да жели да злоупотреби јединице, да не постоје начела основна, јер зна се, у напад се креће у раним јутарњим часовима, а не ноћу. Овде, у овом рату, била је пракса да се наређује од 23:00 да се креће у напад, што је ван сваке памети и људство одмах из покрета на непознатој територији, без упознавања са ситуацијом и тако даље. Зато сам и послао потпуковника Димитријевића у Ловас управо да не би било злоупотребе. Срећом, то људство је прошло са једним рањавањем без, без губитака. Кажем, срећа их је послужила.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Можете ли временски да определите ту ситуацију када сте довели и распоредили људе на терен, отишли код пуковника Лончара који Вас је тако примио како Вас је примио и у односу, како Ви кажете, напад на Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја сам довео људство 09.-ог а напад је требао 10.-ог у јутарњим часовима, нисам био тамо присутан, не знам како се одвијао тај напад, да ли је био у раним јутарњим часовима, да ли је било артиљеријске подршке или не, али у сваком случају, мислим да није добро поступљено што је послато људство раније, могло је да страда од сопствене артиљерије.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је потпуковник Димитријевић и када дошао и на који део терена?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, он је дошао одмах тамо, али ја не могу, то је ипак временски период велики, осамнаест година, не могу да се сетим тачно ког је дана, јер смо ми у то време имали пре Товарника људство у Аљмошу, у Бршадину, у Ђергеј шуми и тако даље, тако да је била фреквенција велика, преко осам хиљада резервиста сам ја превео тамо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате, тог 09.-ог када сте распоређивали те јединице.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: 09.-ог није био, не могу, не могу да се сетим.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се можете сетити, где је прво дошао, да ли у Чаковец или Ловас или како је то кретање његово било?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја мислим да смо у Ловас директно ишли, не могу, не могу да се сетим тога, није ми.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекли сте да сте га пребацили из, му рекли да иде у Ловас зато што је у Чаковцу било мирније, а у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: На основу којих то података сте извели такав закључак, зашто?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Закључак, зато што се око Илока већ припремао напад на Илок и тако даље, а Ловас је ипак једно од јачић упоришта, хрватско је било већинско становништво и проценио сам да би било ту, да је ту опасније и ту треба да се нађе управо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И са којом и каквом улогом да се нађу ту?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, његов је задатак био да искључиво не дозволи злоупотребу јединице, да брине о позадинском обезбеђењу, јер многе јединице и раније смо слали и у саставу сремско-митровачке бригаде, нисам обезбеђивао ни воду ни храну. Да не би се то десило, управо сам одредио њега да брине о тим људима, да не дозволи да срљају као искусни официр и тако даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али, ако је он већ у саставу те друге Лончареве бригаде, чији је то требало да буде задатак да распоређује људе на терену?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јединице ЈНА у то време нису знале место и улогу ТО и њихове способности, тако да нису знали, њима су стварале баласт те јединице, али то је ствар врховне команде која је наредила и одредила да будемо тамо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја Вас питам за распоред и дужност, одговорност, пуковника Димитријевића.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Распоред је одређивао командант, пуковник Лончар и он је требао да те две чете, љишку и лајковачку, претпочини другом батаљону који је, управо његова је зона одговорности био, једна му је чета већ била у Ловасу. Остатак батаљона не знам где је, али то он није учинио, већ је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Извините, да ли сте Ви обавестили пуковника Лончара да сте дали задатак потпуковнику Димитријевићу да се нађе ту у Ловасу са тим и тим дужностима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, при сваком доласку ми свратимо у команду бригаде и упознамо га са свим, ко је дошао, шта је радио, која је његова улога и тако даље, али право командовање са јединицама и њихову употребу, није имао право ни Димитријевић, ни било ко. Јединице су биле претпочињене команданту бригаде и он је лично био одговоран за њихово ангажовање, за њихову употребу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја Вас то и питам, да ли је потпуковнику Димитријевићу локацију и одговарајуће дужности требао да изда пуковник Лончар или Ви?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, Димитријевић је имао задатак да обилази јединицу и у Чаковцу и у Ловасу, значи да брине о њима испред команде ТО.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али, тај задатак ко му даје?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам му дао тај задатак, да брине о тим људима, да се не деси нешто, јер, кажем, нигде те јединице ТО нису починиле ниједан злочин, осим тог, а доћи ћемо на ред и до тог питања.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте рекли, између осталог, да је задатак тих јединица територијалне одбране, у саставу оперативних јединица, између осталог да одржавају ред и спрече крађе и све то и помогну у организовању локалне власти.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јасно, да не дозволе сукоб међу становништвом, јер ми нисмо питали.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко конкретну наредбу за такво понашање јединице територијалне одбране треба да им да?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ми смо обучавани за то, за те задатке и тако смо припремали људство пре него што су кренули. Чак смо пружали помоћ месном становништву, поједини штабови ТО, на пример, Крупањ, довозио је дрва, кромпир и остале намирнице, у село Опатовац. Значи, ми нисмо питали ко је Хрват, ко је Србин, бринули смо о тим људима, јер нама није био циљ, Србија није имала задатак да осваја туђе територије, него да сачува Југославију и начелник, мој начелник штаба је Хрват. Он је управо и припремао тај противдиверзантски одред, са њима био. Значи, ми нисмо имали намеру да убијамо, да сејемо смрт, да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Када сте Ви први пут дошли у Ловас у току тих догађања, односно, колико пута сте укупно били у Ловасу за тих десетак дана?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја мислим три пута.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Можете ли се сетити, када сте први пут ушли у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, први пут када сам довео јединицу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Други пут?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, други пут, немам појма, знам да сам разводио остале јединице.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Узмите временски параметар напад на Ловас и ово минско поље.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, пре тог догађаја у минском пољу, сигурно сам два пута био.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте се при тим доласцима и са ким састајали, било од војних структура или од локалних структура власти?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам имао потребе никакве састанке да држим, нити да се састајем ни са Љубаном Деветаком ни са осталима. Једино сам контактирао са командирима чета, посебно ова из Љига, јер је био ближи и потпуковником Димитријевићем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте се у контакту са њима, а нарочито са потпуковником Димитријевићем, да ли су Вам реферисали, да ли су Вас упознали какво је стање реда, мира, безбедности у Ловасу, радова и тако даље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја сам изјавио то да, када сам био једно вече, ноћ, заправо било је око 21 час, питао сам Димитријевића, имаш ли проблема. Каже, имам, убише нас снајперисти са брда, показао ми је одакле је било. «Ја ћу», каже, «да предузнем претрес терена». Ја му кажем, «јеси ти известио пуковника Лончара, то је његов задатак, нека он то ради, он има снаге и средства, то твој посао није и немој случајно да предузимаш било какву акцију и ангажовање територијалаца». То сам му поновио два пута.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вас је неко том приликом упознао, да ли имате уопште каквих локалних органа власти и како оне функционишу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, рекли су да имају, сва власт успостављена, да је главни Љубан Деветак, да имају полицију, имају те територијалце, били су припадници «Белих орлова» тамо, то је већ функционисало.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко Вам је то рекао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, и пуковник Лончар је рекао да је тамо главни и одговорни Љубан Деветак, а потпуковник Димитријевић да функционише, да, мислим, њихова, сеоска управа, шта ја знам, односно команда.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли су Вам том приликом евентуално рекли, да ли у месту ту постоје затвори, да ли има затворених људи, да ли се неки људи муче, да ли има неких убистава?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То нисам сазнао, за затворене људе не, али виђао сам ове из «Белих орлова» када су бацали бомбе по дворишту, ишао сам баш управо код њих да им кажем, «шта радите». Била је једна старица у дворишту, срећом није погинула, да то не сме да раде, мислим да је, имају толико официра у бригади, да је могао да успостави ред бољи и бољу везу, бољу комуникацију између тих људи. Ја не знам пуковник Лончар шта је радио, то не баш.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се Вама потпуковник Димитријевић евентуално жалио да има неких проблема са тим добровољцима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није, није.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То, тај догађај у дворишту што сте описали, старица у дворишту и бацање бомбе, можете ли то ближе објаснити где се налази, где је бачена бомба и шта се догоди са том старицом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Из центра села са десне стране, када се пође према гробљу, ја мислим, било је једно двориште и нека старица, чуо сам експлозију, питао сам «шта је то», ма, каже, «то ови из «Белих орлова»; они бацају бомбе».

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Извините, кога сте питали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја мислим, неко је био тамо од ових, да ли, не могу сада да Вам кажем тачно, било је оних., неког сам питао, сада баш конкретно не могу да тврдим ко је био. Онда сам пошао, погледао тамо, видео сам старицу у дворишту. Отишао сам, био је неки Петроније са брадом, мусав онако, необријан, попео сам се на спрат, била је то спратна зграда, упозорио сам их да то не раде, да нико није питао те мештане, желе ли рат или не. Они који су одлучивали о рату, они су далеко седели по кабинетима и пили виски и договарали се, а ти људи, јадни, нису они криви за то стање.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се сећате, да ли сте евентуално том или неком другом приликом разговарали са неким од тих из локалне власти, да ли Вам је тај причао о затворима, затварању и тако даље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, нисам, нисам ни разговарао, а нисам ни знао да има затвор.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја ћу Вам изнети део одбране потпуковника Димитријевића који је, између осталог, рекао да сте једне прилике по доласку у Ловас, срили се са извесним Воркапићем, који се представио као управник затвора и да постоји затвор, да има затворених људи, колико је затворених и тако даље, да ли се, да ли је то тачно, односно није?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, то није тачно, нити знам Воркапића, нити било кога, а да сам знао за затворе, сигурно бих реаговао код пуковника Лончара.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте од Ваших обавештајних служби добијали било какве податке какво је стању у Ловасу и шта се дешава?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, али баш ми је криво што то стање нису боље пратили органи безбедности.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте евентуално рекли пуковнику Лончару након овог инцидента са бацањем бомбе и то што сте видели, да ту може бити проблема и да има проблема?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Слушајте, ја сам имао обавезу да, нисам се пуно задржавао ни у Ловасу, јер сам имао друге задатке успут,

стизао сам да обиђем све јединице. Можда сам пола сата, не верујем, нисам видео пуковника Лончара на командном месту, јер он је био у покрету стално, што кажу оно, тако да нисмо разговарали. Имао је он Деветака, имао је своје командире, команданте тамо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вам се неком приликом у тим сусретима потпуковник Димитријевић жалио на понашање неких старешина из тог састава и дао Вам неке предлоге?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У својој одбрани окривљени Димитријевић, између осталог, каже да је приликом Ваших посета износио примедбе на понашање неких старешина, па, између осталог, предложио Вама да се Дарко Перић смени?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Има ли име и презиме тог за кога је тражио да се смени?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да се смени капетан Дарко Перић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није сигурно и ја сам сменио, заправо, ја сам вратио капетана Марковић Родољуба јер ми је сигнализирао један поручник да њега треба склонити одатле, да није погодна личност, иако је он као добровољац дошао у другој бригади и нашао се у Ловасу. Ја сам у току ноћи наредио да се спакује и врати се у Ваљево, а за Дарка Перића није помињао уопште.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Сада у вези тог Марковића, када сте већ то рекли, значи, он је из састава друге бригаде којом командује пуковник Лончар?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам ја знао, ја сам тек примио дужност и нисам познавао те људе. Знао сам да је из Општинског штаба Ваљева, али он је отишао као добровољац, али сам ја мислио да га је повео можда Димитријевић и знао сам какав је човек, да је склон конфликтима, да би направио неке проблеме и наредио сам му, он је мене испровоцирао ту ноћ када сам био. било је 21:00, каже, када је Димитријевић поменуо да ће да врши претрес терена, ја кажем, «немој случајно да си то предузео». Он је само прокоментарисао, «шта Ви пуковниче се плашите, а нисте ни обишли Милета Гавриловића из Љига».

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, да ли сте Ви могли, обзиром на функцију коју сте имали, да кажете некоме, па и том Марковићу, одлазиш из јединице и идеш са мном, ако је већ у саставу друге војне формације чији је командант?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја кажем, можда сам ја направио грешку што сам га, он је отишао као добровољац, али није ми било присно да је добровољац. У то време, кажем, тек сам примио дужност, нема ни двадесет дана није прошло, дошао сам из ужичког корпуса у Ваљево и рачунао сам да је дошао са Димитријевићем и зато сам га склонио, јер знам да би урадио то што је Димитријевић предложио.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви обавестили пуковника Лончара да сте његовог официра?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, нисам ја знао да је његов официр, него ја сам мислио да је мој официр и склонио сам, мислио сам да сам добро урадио, добро поступио. А да сам знао и за Перић Дарка, сигурно бих и њега сменио.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви приликом тог доласка распореда јединице, тачно обавестили ту команду, између осталог, после и Дарка Перића, ко је командант и каква је њихова дужност у односу на команданта?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, овако, ове две чете, ја осим противдиверзантског одреда у Чаковцу где сам их одвео и разместио, то сам урадио, али две чете-лајковачку и љишку распоредила је, неко из бригаде, да ли је то оперативац, не знам ко је, кажем, они су били у зони одговорности друге бригаде и нисам ја имао потребе да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви Дарку Перићу рекли ко му је командант и ко му је надређени?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, тај противдиверзантски одред где је Дарко Перић био командант, он је био директно потчињен пуковнику Лончару, по свим питањима, то је јединица ранга.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви рекли Дарку Перићу да му је он?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, то је јединица ранга батаљона и директно је везана за команданта бригаде.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То је по правилима, али ја Вас питам за фактичку ситуацију, да ли сте Ви рекли Дарку Перићу, у саставу сте бригаде, командант је пуковник Душан Лончар?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да, знао је он и пуковника Лончара, познавао је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То Вас питам због тога што окривљени Дарко Перић тврди да није тако, да он чак није чуо за Лончара, а камоли да га је када видео.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Е па то су сада друге игре, може он да каже да није ни рођен, ни био тамо, то је његова ствар. Може ли чаша воде?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вам је том приликом потпуковник Димитријевић се жалио на неодређеност његове функције, његове улоге, његових задатака?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Питам Вас због тога, што је он у једном делу своје одбране између осталог то тако тврдио, па и рекао, то су његове речи, ја се извињавам, на питање председника већа, «да за такав глупи задатак треба да питамо пуковника Ђокића».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он ако је имао шта да пита, он је требао да пита пре него што је кренуо из Ваљева, могао је и на терену да добије. Он је добро знао да је водио лознички одред у састав сремско-митровачке бригаде у Негославцима, предао их је, отишао, људство није добило храну, није воду, није ништа, није имао ко да им прими и вратили су се како је ко знао и умео и довољно је било, то смо наређивали и договорили се, заузели став да са сваком јединицом коју упућујемо, буде по један старешина из Општинског штаба ТО, заправо и из Четврте оперативне зоне.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је потпуковник Димитријевић могао да нареди команданту, јел тако беше, Перићу да свој одред и део свог одреда пребаци у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није, није имао право на то, ни случајно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате, да ли се то тако догодило, да ли имате сазнања о томе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познато, кажем, нисам био тамо, није ми познато да је то урадио он, а и Дарко зна да не би смео без одобрења команданта бригаде.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекли сте да је, између осталог, задатак потпуковника Димитријевића био да, између осталог, забрани употребу неке од јединица у борбеним дејствима. Ако сте пре тога рекли да није имао никакву командну дужност и овлашћења, како је онда могао да забрани употребу јединице?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, могао је да утиче да се не ангажују, јер нама је речено у задатку, телеграму који смо добили, да обезбеђујемо достигнуту линију, да помогнемо оној локалној управи да се заведе ред, да се не дозволе пљачке и тако даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви уопште дознали икада разлог дислоцирања дела тог одреда, те две чете у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, покушавао сам када је требало припремити генералу Ђокићу за Хаг одговор на то питање, да сазнам мало више од Перић Дарка, није хтео да учествује у томе и није ми помогао ни он, а Димитријевић је већ био отишао за Крушевац.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте војник, у то време сте били високог чина. Мало пре када сам Вас питао, како је могуће да неко ко нема командне функције и овлашћења, не може нешто да нареди да се изврши, а може да забрани да се нешто изврши, Ви рекосте, да да упутства?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не у ономе класичном забрана, али да утиче, јер те јединице у равничарским деловима без присуства тенкова, артиљерије и осгалога, они су наоружани били лаким пешадијским наоружањем и да их не гурне негде да изгину људи. Наш задатак је био да сачувамо те људе, да их вратимо кућама живе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У вези овог минског поља, да ли сте икада на непосредан или посредан начин сазнали ко је издао наређење да се иде у претрес терена и да се након тога догоди шта се догодило?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, нисам дошао до података ко је наредио да се крене у претрес терена, али лично мислим, изјавио сам и у првобитној изјави, да је та акција била потребна Хрватима, да су је највероватније они планирали у Осијеку или Загребу, то су претпоставке, да су челни људи били грађани који су извели то или грађани хрватске, Лончар из Осијека, Деветак ваљда из Вуковара, ради неког вишег циља, јер Вуковар је био недовољан, тамо је већинско становништво живело српско, Овчара из којих разлога не знам, није испуњавала услове, онда су нашли Ловас да злоупотребе територијалну јединицу Ваљева да би Србија платила. Ја питам Вас и све остале, да сте јутрос добили поруку да је постављена овде бомба, да ће експлодирати у 10:00, да ли бисте ушли у ову судницу или не? Да је поручник Влајковић знао да је постављено минско поље, не би сигурно кренуо у истом строју са мештанима, њих осамдесет да уђе у минско поље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То је Ваше мишљење што се тиче поручника Влајковића и то ћемо прескочити као питање, јер није питање.

Питам Вас, зашто сте у делу свог исказа повезали извлачење тенковске чете из Ловаса и истовремено довођење дела противдиверзантске чете са терањем људи у минско поље, како Ви кажете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, Ви бисте боље разумели да сте прикупили податке о пуковнику Лончару и његовом ратном путу, о губицима у бригади, да упоредите губитке у осталим бригадама, колики су, колико је на том делу погинуло, и у краљевачкој и у гардијској бригади и у вождовачкој и Пашкашова бригада, колико има губитака, онда бисте дошли до неког одговора и то веома важног, зашто је извукао своју чету, да не би био присутан, да не би одговарао, значи, он је наредио, наредио је да се ради минско поље, њихово је минско поље, наредио је да се пошаљу возила по чету у Чаковце, значи, ништа није ишло мимо друге бригаде. Отишла су возила, чекало је људство, вечерало у Ловасу, чак је и доручак, командир чете је имао 16 сати времена на располагању, од тога само четири сата дневно. За тих четири сата није он могао да упозна ни земљиште, ни терен, ни људе, ни мештане, задатак није примио на терену, нити је примио писмену заповест који задатак извршава. Једноставно је гурнут, неке се журило, журило се и гурнули су га. Да је он знао, да су мештани знали да је минско поље, па пре би легли на путу да их згазе тенкови, него да иду у минско поље. Да Ви знате какав је то осећај када нешто експлодира вама испод ногу, какве су то страхоте. Мене борци питају, заустављају на улици, имају тешке трауме, после тога говорим, шта да раде, коме да се жале.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Говорили сте о томе у свом исказу, да сте неко време иза свих тих догађања, разговарали са оптуженим Влајковићем о том трагичном догађају.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И он Вам је испричао шта Вам је испричао, да не бисмо то понављали, ја Вас само питам, можете ли нам нешто ближе рећи о садржају тог наређења које је Влајковић добио од Перића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја не знам, знам само да је он одбио демонстративно да изврши тај задатак. Онда су одредили да командује том акцијом неки из «Белих орлова». Он је кренуо за стројем, њихова је срећа, то је та јединица од тридесет људи, територијалаца, требало је бар 50% да погине, али срећа је била та, онај ко је постављао те мине, групу мина и тако даље, није

предвидео да лет парчади је под углом од пет па и више степени, а они су се налазили, конфигурација земљишта је била таква, била је стрма падина поред пута, тако да су парчад прелетела поред њихових глава. Жао ми је свих ових који су невини погинули у минском пољу, који су били први у строју. Од једне мине.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Питам Вас, да ли Вам је том приликом Влајковић причао, опет понављам, о садржају Перићевог наређења, шта, како да раде, кога да ангажују, куда да се крећу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није, само је добио задатак да каже да крену у претрес терена, али није било ту ни о непријатељу, ни о било чему. Задатак се издаје на терену и.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Реците ми, молим Вас, да ли Вам је било јасно из Влајковићевог причања, који је његов задатак био?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није ми било јасно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нисте га?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам ишао толико у детаље, довољно ми је било ово.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Е сада, понашање Влајковића и Јосиповића у тој ситуацији. Одбили су наређење, па прихватили наређење, па извршили то што им је речено.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако им је неко припретио да иду, да ће ићи пред војни суд, а није нагласио, сигурно не би они кренули у смрт. Ја кажем, Ви не бисте данас дошли овде да сте имали информацију да је постављена бомба. Они су у истом строју кренули са мештанима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је могуће да тада, према одбранама Влајковића и Јосиповића, они крену као старешине у својству обичних војника, а да им тамо неко, неко од добровољаца без чина, без било чега, командује?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Слушајте, рат је био, многе ствари су се промениле.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Важе правила нека и у рату.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И Слободан и Станишић је формирао те паравојне формације, па чак су од Легије направили легенду, чак имамо паралелно војску, и тенкове и авионе и све живо, значи могло је, у то време, могли су, тако су постављали. Нисам ја формирао те «Беле орлове», довео их је Станишић. Он је креатор формирања паравојних формација.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Питам Вас конкретно за ту ситуацију, пошто се не говори о томе да је неко.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: За ту ситуацију они су одговорни, а кренули су јер нису знали да је тамо минско 'поље, можда је требало нешто да се ради, да се изводе радови, да се прочисти нешто и зато су и кренули, али нису носили пушке и ножеве на цевима и у леђима, нису дошли ту ноћ и силовали, пљачкали, убијали, него то је била дисциплинована војска, лепо обучена, у униформама најновијим, са аутоматским оружјем, подшишани, обријани, били су стварно за пример.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Као старешина дела те војске, Ви кажете тако, одговорни и савесни.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Примерени, официрски, и један и други.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи, има их, колико их има, тридесет, четрдесет и нешто са оружјем у руци, долазе до тог, после се испоставило, минског поља, виде да цивили улазе у минско поље, виде да ту.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знају они да је минско поље тамо, таман посла, то су mine изненађења које су постављене, да ли је то група mine или не. Ја ћу питати Вас, имате ли Ви записник о разминирању? Ако имате записник о прављењу минског поља.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немојте Ви постављати питања овде, ово није касарна, ово је судница, према томе, зна се ко поставља питања.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, без обзира, али то је веома важно, да ли има записник о разминирању минског поља.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја Вас питам као војника о улози Влајковића и Јосиповића.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја тај задатак нисам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Када су видели да цивили улазе тамо у некакву ливаду, а они остају позади, па при том се још нешто дешава међу тим цивилима, како је требало да поступи старешина, савесни, одговорни као што Ви тврдите?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је поступио тог момента када је експлодирала мина, сви су инстинктивно залегли, узео је, када је видео шта се догодило, командовао је, повео војску и тако даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мина није одмах експлодирала.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али мина није, према сведочењу, није одмах експлодирала.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам био присутан и то ми није познато. Не могу да описујем те детаље када, да сам био присутан тамо, ја бих Вам рекао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Господине Ђокићу, рекли сте да не можете да се сетите када је потпуковник Димитријевић дошао у Ловас.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли можете у односу на минско поље да определите, колико је то дана било пре у односу на тај догађај?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Када сам ја био или?

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: У односу на дешавања на минском пољу, да ли у односу на тај догађај можете да определите када је потпуковник Димитријевић дошао у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не могу, не могу, стварно је дуг временски период, тек 2007. године сам почео да размишљам о том догађају, када су ме позвали први пут у Војнобезбедносну агенцију.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Рекли сте да је пуковник Душан Лончар био упознат са дешавањима. Да ли је конкретно био упознат са Вашом одлуком да потпуковника Димитријевића пошаљете у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја сам довео јединицу и рекао сам, толико у противдиверзантски, толико у четама, испред свих јединица дошао је потпуковник Димитријевић са циљем који сам већ навео.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Јесте ли га обавестили конкретно?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Тог дана, са тим задатком одлази у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али он је најчешће играо шах, па није придавао много важности свему томе, можда је чуо а можда и није.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Које је потпуковник Димитријевић требало да се јави у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, у Ловасу, он је био са оним мештанима тамо. Ја конкретно био је, спавао је код, са овим командиром тенковске чете, код швалерке Љубана Деветака.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Конкретно Вас питам, од војних старешина, да занемаримо то што сте сада рекли, коме је требало да се јави?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, нема он коме да се јави, он је имао две чете ту да води рачуна о њима. Они су знали да је потпуковник ту, да све проблеме које имају њему саопште и тако даље. Да је правилно претпочинио те две чете другом тенковском батаљону, чија је зона одговорности била, све би било другачије. Питао сам, разговарао са командантом батаљона, он се уопште не сећа да му је чета била у Ловасу, свих девет дана до оног догађаја када их извуку дан пре тог догађаја.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли можете да нам кажете, да ли он има неко обезбеђење када одлази у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Димитријевић?

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја мислим да је имао неко ко.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли Вам је познато презиме капетан Марковић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, јесте, тог Марковића сам и ја одвео за Ваљево, јер је деловао хушачки онако, арогантно и тако даље.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли је тај човек био у обезбеђењу потпуковника Димитријевића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, не, он је отишао као добровољац код пуковника Лончара, али се нашао тамо у Ловасу, не знам по ком основу. За те добровољце, одговоран је генерал Васиљевић. Он је тај који је креатор и кадровске политике и остало.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли Вам је потпуковник Димитријевић реферисао о томе, шта се дешавало у Ловасу?

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Ја се извињавам, али није ми јасно у чему је смисао, јер она, колегиница нема везе са Димитријевићем, она брани Перића, колико сам ја разумео у овом поступку, а ово сада питање, шта окривљује Димитријевића? Јел она у улози тужиоца или?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас, ако брани Перића, ова питања су врло основана.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Не видим стварно сврху.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите доле, ја Вас молим.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли Вам је потпуковник Димитријевић реферисао о томе, шта се дешава у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, није, ја сам га питао само за онај проблем из Такота, снајеприст је био, за друго није. Била је ситуација стабилна, јединице поселе положаје.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли Ви то знате из његовог реферисања да је ситуација била стабилна или извлачите закључак?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, не, из разговора са командиром чете, са.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ако кажете да Вам није реферисао, одакле Ви знате да је он испоштовао Ваша наређења која сте му издали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он није имао, он је тамо, ја сам рекао хиљаду пута, да је, коју је улогу имао, да брине о тим људима, у позадинском обезбеђењу, није имао право да ангажује те људе за било какве задатке, ако није посебно добио наређење од пуковника Лончара. А откуд Перић Дарко тамо у Ловасу, то може само одговор да да пуковник Лончар Душан.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ја ћу Вам цитирати један део Вашег исказа који сте дали пред истражним судијом. Рекли сте да Вам је потпуковник Димитријевић рекао: «Друже пуковниче, убише нас снајперисти са оног брда, ја ћу да покренем да идем у чешљање терена тај дан», а Ви кажете: «Рекао сам, немој слјхучајно да си кренуо, то није твој задатак, нити си ти овде дошао, пренеси пуковнику Лончару које проблеме имате, па нека он донесе одлуку о употреби јединице у чешљању терена».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тачно.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Прво моје питање је, јесте ли Ви њега питали, у ком својству он планира да покрене ту акцију чешљања терена?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам га питао, једноставно забранио сам му да то ради.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли знате, да ли се он обратио пуковнику Лончару у вези тога?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, није ми познато.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: А моје питање је, ако сте Ви директно надређени потпуковнику Димитријевићу, због чега га Ви упућујете на пуковника Лончара да се њему обрати?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам био командант територијалне одбране Ваљева, али ми нисмо добијали зону одговорности, нити смо имали своје људство тамо посебно. Значи, све јединице ТО које смо слали, биле су потчињене јединицама ЈНА. У том

конкретном случају команданту друге бригаде, тако да нисмо имали право командовања, нити је имао обавезе било ко да мене извештава у Ваљеву, тако да једино ако би неки догађај се десио, мада и после овог, ја нисам знао, у Ваљеву нисмо чули, док нисам приликом планске смене јединица, сазнао сам за овај догађај у Ловасу.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Рекли сте да знате да је са Перићем дошла у Ловас једна чета противдиверзантског одреда. Да ли Вам је то познато да је са Перићем дошла у Ловас једна?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Не?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли у оквиру противдиверзантског одреда је постојао позадински вод, ако знате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја нисам сигуран, верујте ми. Кажем, то је кратак временски период, тек сам дошао, 17.000 војних обвезника сам имао под својом командом, тако да те детаље не могу да знам. Знао је и Перић Дарко и Влајковић од кога су добијали храну, ко их је снабдевао, да ли су добијали од позадинске јединице, бригаде, највероватније, јер ови у Ловасу примали су храну из Товарника, из бригаде, јер они имају своје посебне позадинске јединице.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ја ћу Вам цитирати неколико реченица из бележнице, односно Подсетника потпуковника Димитријевића, а које је он делове прочитао и пред истражним судијом и овде на главном претресу, «да се установи ко је отварао ватру, видети за један вод војне полиције, јер велики број људи има у затвору и ради чишћења терена. Обавестити становништво да се забрањује било какав излазак из села, никакав контакт са сељанима. Сутра опште мировање, забрањујем било какве акције». Има још тога, ја бих Вас питала, да ли од овога што сам ја прочитала, нешто спада у конкретне дужности које сте Ви издали потпуковнику Димитријевићу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не спада, а и није ми познато то. Ја бих волео да, не морам ја да чујем, али Ви да знате, после тог догађаја, уласка у минско поље, да ли је неко прегледао оружје, да установи да ли је Влајковић и Јосиповић пуцали, ко је од територијалаца пуцао, чија је пушка била, то је кратак временски период, јер пуковник Лончар је имао официра или лауфера, како каже Шешељ, у Ловасу који је то ћутке пратио, није спречио ту

акцију, него је дошао после експлозије да каже, шта радите војско, па то није минско поље хрватско него наше и једноставно отишао да одјури да Лончара извести. Нити је пружио помоћ оним рањеним, једноставно их је оставио, нити је предузео било какве мере. Могао је тада да построји јединицу и да прегледа оружје, могао је касније, Комисија која је то трагала, могла је да испита, па да каже, Марко Марковић је дејствовао из пушке, постоји могућност да је убио некога. Ви овде судите жртвама, мислим на Влајковића и Јосиповића. За Перић Дарка и Димитријевића, није ми позната њихова улога у свему овоме. Војска изјављује да потпуковника Димитријевића није видела у Ловасу, из чете, значи није га видела. Каква је његова улога била, мени није јасно.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Рекли сте сада да сте му забранили да покреће јединицу. Да ли сте још некога упознали са тим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Са чим?

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да, са том чињеницом шта му Ви забрањујете да?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, било је ту, био је тај Марковић Родољуб. Ја сам управо поновио два пута и због тога што је он прокоментарисао, «шта Ви, пуковниче, Ви се плашите». Рекао сам да пуковник Лончар има инжињеријску јединицу, има тенк, чистач мина, има цео инжињеријски батаљон да употреби ако треба за чишење терена, јер полицијске јединице су намењене за чишћење терена.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Добро, то није било моје питање.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Имао снаге и средства, а не да гурне цивиле. Историја ратовања не познаје такав пример, да се цивили терају на минско поље.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Реците ми, да ли сте Ви у Ловасу имали неки непосредан контакт са Перић Дарком?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли сте разговарали са њим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам га ни видео, у то време када сам долазио, није га било.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Данас сте изјавили да сте Перићу директно рекли да је он потчињен Душану Лончару?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да, да и он то зна, када је јединица ранга батаљона.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Када је то било?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, то оног дана када сам га одвео.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ког дана?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, 01.-ог ја мислим, не знам када смо отишли, ја мислим да је 01. био, не, 09.-ог.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ја Вам се извињавам, где када сте отишли?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: 09.-ог у Товарник.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Можете прецизније.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Можете прецизније, ког дана?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: 09.-ог када смо, ми смо се зауставили у Товарнику, комплетно људство које сам водио. Ту сам нашао пуковника Лончара, реферисао му шта, шта је наређено из штаба ТО, где да доведемо јединице, да их претпочинимо њему, да он одреди њихово ангажовање и Перић Дарко као командант одреда који је бројао преко 400 људи, значи потчињен је био команданту батаљона, команданту бригаде.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Јесте ли у то време имали неки непосредан контакт са Љубаном Деветаком?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, Љубана Деветака сам видео на телевизији, Б-92 она емисија када је била. Вероватно га не бих ни препознао.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Како објашњавате онда чињеницу да Вам Душан Лончар каже да је Љубан Деветак главни и одговорни, а Ви му се никада не обраћате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То је потврдио он тамо је, када смо дошли тамо у Ловас, је главни и одговорни Љубан Деветак.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Рекли сте да Вам је поручник Влајковић испричао о дешавањима на минском пољу. То се десило након свих ових дешавања у Ловасу. Можете ли да определите када је то било и да ли су сва ова сазнања која сте Ви изнели данас, део Вашег разговора, односно онога што Вам је Влајковић пренео?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није Влајковић, ја сам војник, прошао сам дужност од командира вода до команданта дивизије, завршио сам и обавештајни курс, био сам и обавештајац, па знам како се прикупљају подаци.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Оно што се односи на разговор између Вас и Влајковића, када је то било, да ли можете да нам кажете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, то је било када је требало генерал Ђокић да припреми одбрану Слободану Милошевићу, не сећам се које године је било и датума, али знам да сам тада позвао и

Перић Дарка, разговарао сам и са официром безбедности из бригаде, са свима, покушавао сам да ступим у контакт са пуковником Лончаром.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Ја се извињавам, да не ширимо причу, то су Ваша посредна сазнања од поручника Влајковића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Хвала. Још неколико питања само. Ви сте били на дужности команданта четврте оперативне зоне?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: После те функције, на којој сте функцији били?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Командант оперативне групе «Дрина», па онда, формирао сам Дринску дивизију и био четири месеца командант дивизије.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли је било активних официра под Вашом командом у Дринској дивизији?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мој начелник штаба је био Хрват потпуковник у то време. Потпуковник Димитријевић је био један, пошто нисам могао да шаљем, ишао је пуковник, овај, Шиматовић Владимир.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Не морате да се присећате имена.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Хрват, ишао је у Бршадину у почетку, одмах у септембру месецу и доживео је разне непријатности од војске. Нисам хтео да га излажем опасности, нисам њега послао у Ловас, него сам послао Димитријевића, јер је био најспособнији официр у то време.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Моје питање је било, да ли је било активних официра и колико је било?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Било је шест, шест нас је било.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли Вам је познато име Мирољуб Ивановић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, професор, доктор сада.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Можете ли да објасните, шта је тај човек био по чину и да ли је он био у штабу Дринске дивизије?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је био командант диверзантског одреда и његов диверзантски одред је био ангажован у Новим Јанковцима, имао је.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли је он био активни или резервни официр?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Резервни официр, професор.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Да ли је у штабу Дринске дивизије био још неки резервни официр?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није он ни био у штабу ТО, у Дринској дивизији, он је био на ратном распореду само, кажем, био је командант диверзантског одреда.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Добро.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: А касније је био у штабу неки референт оперативног, на ратном распореду, али активно није радио.

Адв. ЈАСМИНА ЖИВИЋ: Хвала, ја немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја сам Бранкица Мајкић, бранилац Милана Девчића, другоокривљеног.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Кога, Милана?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Милана Девчића.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам ко је.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Данас сте рекли, а и у изјави код истражног судије, да сте касније сазнали да је постојала наредба за напад на место Ловас, па Вас ја питам, шта претходи издавању једне такве наредбе од стране команданта друге бригаде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, свака наредба не знам да ли је била писмена, али од стране прве гардијске дивизије, имали су наредбу да у напад крену 10.-ог у раним јутарњим часовима. Пуковник Лончар је то не знам из којих разлога, упутио је моју љишку чету, ноћу у 23:00, кажем, не знам чиме је био мотивисан, али у раним јутарњим часовима 10.-ог је требало да буде напад.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Између осталог, у тој наредби стоји да «треба помоћним снагама извршити чишћење села од припадника «зенги» и МУП-а, као и становништва које је непријатељски настројено».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми позната наредба и не могу о њој ништа.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли Вам је познат термин, уопште као војник термин «помоћне снаге»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, има главне снаге и помоћне снаге.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па, да ли можете то да ми објасните, шта подразумевају помоћне снаге?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, главне снаге вероватно, познавајући земљиште, из Товарника главне снаге је усмерио према Оролику и према и према Винковцима, а помоћне снаге вероватно на

Ловас, према Вуковару, то су те помоћне снаге. Помоћне снаге су слабије, можда јачине до једног батаљона.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ко сачињава помоћне снаге?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, командант бира које ће главне снаге да буду, али овде, у овом случају, вероватно је мислио на тенковски батаљон са ове две чете ТО Лајковца и Љига.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја ћу Вас одмах питати, обзиром да помињете тенковски батаљон, само да потврдимо, говорили сте да је Градимир Вељовић од 10.-ог био у Ловасу са својом четом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Градимир Вељовић је командант територијалне одбране града Лајковца и он је испред своју чету једну мобилисао. Ја сам практиковао, а и родитељи су захтевали и питали, ако иде командант, послаће свог сина. Он је био само у тој улози, да буде са тим људима, да им помогне колико може, али никакву командну дужност он није имао, ни у бригади, ни у својој, значи он је имао свог командира чете. Ако је долазио код Димитријевића и дружио се са њим, долазио је као стабилан, искусан официр, али не у никаквој командној дужности, нити је могао да доноси било какве одлуке.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Само кратко, био је у Ловасу од 10.-ог?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Био је у Ловасу све време са својом четом.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, даље спомињали сте Милета Гавриловића који је такође био у Ловасу од 10.-ог?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, изузетан официр, чак су му нудили и камион, вероватно су га припремали за, не знам да ли је неко из руководства тог сеоског, да један камион му доделе, вероватно да би касније га гурнули у то минско поље, па када нису могли да га придобију, када је он одбио, каже, «не треба ми ништа», онда су довели вероватно чету, не вероватно, него довели су чету из Чаковца.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И спомињете тенковску чету у изјави код истражног судије, коју предводи Јован звани «Трца», ако сам ја добро разумела?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Та је чета, такође, била од 10.-ог у Ловасу или не?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је, он је био од првог дана до пред улазак у минско поље.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Само да појаснимо, када кажете од првог дана, мислите од 10. октобра?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Од 09.-ог је он, у 23:00 кренуо је са овом четом из Љига.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, Ви сте у ранијим изјавама објашњавали да је основна намена територијалне одбране било одржавање реда, спречавање крађе и помоћ у успостави власти и све то у саставу оперативних јединица и под њиховом командом. Ево данас сте такође потврдили да је задатак ТО био да заведе ред, односно да се успостави ред у месту у које уђу. Па, јел можете да само појасните мало, шта подразумевате под помоћ у успостави власти и ко то спроводи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја бих Вама поставио питање, али немам право. Нађите иједан случај да се неко жалио на територијалце, нађите иједан случај, ја бих волео да ови који су били у минском пољу, који су преживели, да кажу како се понашала та војска, да ли их је малтертирала, да ли их је јурила у минско поље и тако даље. Значи, они су, мештани најбоље могу да посведоче како се та војска понашала. Кажем, пружали су помоћ и једним и другим, нису питали ко је Хрват, ко је Словак или не знам шта и тако даље, него су све прихватили као своје, свима су помогли колико је могло у оном рејону и имали су веома добру сарадњу и све је то добро функционисало до тог дана када су изгинули невини људи.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ако можете само, молим Вас, да се фокусирате на питање у смислу, како то ТО помаже у формирању власти, јер то је оно што сте више пута поновили?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, да помогну људима, да спрече улазак «зенги», да спрече међусобне те сукобе и тако даље, на то се односи, јер су ипак оружана снага.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли Вам је познат термин, да ли он постоји, «војноцивилна» или «цивилновојна» власт?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, у рату нема цивилне власти, то они територијалци који су командовали, команданти села који су били одређени, они су били у униформама, нису били у цивилу.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли су они цивили или војници?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја не знам сада, требају да буду војници.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: У својој изјави пред истражним судијом споменули сте да сте били у Чаковцима и да сте тамо контактирали команданта места. Да ли се сећате, ко је тај човек?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Немам појма.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То је један «блиц» сусрет, имена и презимена нисам памтио.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли је то било војно лице или цивилно?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Био је у униформи ја мислим.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Према документацији овде у поступку, потпуковник Димитријевић је у време о коме говоримо, био помоћник начелника штаба за оперативно-наставне и обавештајне послове у штабу ТО Четврте оперативне зоне Ваљево.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И каква су његова овлашћења била према формацијском месту на које је постављен?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Ваљеву док је био или на терену?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: На терену?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, не, од тих послова ништа није обављао, то што је имао формацијски у миру, у рату сам напоменуо које је дужности имао и то је рат.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ви спомињете његову улогу координатора.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли постоји таква овај улога или функција међу војним лицима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да ли постоји или не постоји, такав израз је најприкладнији за координатора, да преноси пуковнику Лончару шта се догађа, неколико пута је био, позиван је на те састанке и тако даље, то је тај координатор, није имао право командовања, није имао право одлучивања о употреби јединица, једноставно да се нађе, да боље функционише.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Са ким је он морао да буде у контакту, односно ко је њега могао да обавештава о стању, да би он могао да реферише даље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Командир чете Лајковца, Љига и Перић Дарко.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, његову улогу сте јасно представили код истражног судије и данас сте изнели, да кажем, дилему да не знате каква је стварна његова улога била. Међутим, чињеница је да сте му Ви два пута подвукли да он не иде ни у какво чишћење терена, ни у какву теренску акцију и тако даље и очигледно је таква наредба прекршена, односно није поступљено по њој, па ја Вас питам, да ли су предузете неке мере због одбијања наређења Вашег?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Овако, за тај догађај, колико је он умешан у свему томе, мени није познато, значи није ми познато. Одмах по доласку у Ваљево, он се пожалио претходном команданту од кога сам ја непосредно примио дужност, јер га је познавао мало више и након тога је отишао веома брзо у пензију. Одатле је, из Ваљева, тако да нисам са њим уопште имао контакт, нити разговарао о томе. Речено ми је у бригади да ништа не испитујем, ништа да не трагам, све су обавили органи, истражне радње, органи безбедности бригаде, дивизије армије.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А ко Вам је то?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ко Вам је то рекао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То, у команди бригаде, не знам сада, не могу да се сетим да ли је то Лончар потврдио или неко други, али ми је тако наређено, све око тога да ништа не трагам, да ништа не испитујем, све је предузето у овим инстанцама.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, питаћу Вас још кратко, ко може да уведе полицијски час у?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Само командант бригаде и био је полицијски час од 6 сати, од 18:00 па надаље, јер брзо пада мрак, октобар месец је био.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И само ћу још једно кратко питање, када сте објашњавали шта су помоћне, шта су главне снаге, па сада Ви претпостављате на шта је он мислио, пошто то у наредби не пише. Да ли то наредба нужно мора да садржи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Требало би обавезно, обавезно, наводи се главне снаге којег су састава, па се набрајају јединице, помоћне снаге такође, у заповести треба да буде то.

Адв. БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Хвала Вам пуно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Господине Ђокићу, добар дан, ја сам Градимир Налић, адвокат, бранилац Милана Радојчића.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На десно уво не чујем.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја сам Градимир Налић, адвокат, бранилац Милана Радојчића, добар дан. Ја ћу Вам поставити неколико кратких питања. Реците ми, молим Вас, да ли сте Ви за време та два, три своја боравка у Ловасу, упознали команданта локалне територијалне одбране села Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, већ сам нагласио да нисам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Нисте га упознали? Реците ми.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам имао потребу никога да упознајем, јер јединице сам претпочинио команданту бригаде и војно командовање није дозвољено.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, разумео сам. Колегиница Вас је питала око цивилних, успостављања цивилних власти, оно што сте говорили, Ви сте то донекле појаснили. Ја бих Вас питао нешто, овај, да ли локални одреди територијалне одбране спадају под цивилну или војну власт, како би Ви то разумели?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Све оно што се налазило у Ловасу, било је под командом команданта друге бригаде, у његовој зони одговорности све што се нађе, све је под његовом командом и ништа не може да се деси без знања команданта бригаде.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Пошто сте рекли да сте са, ако сам добро разумео, помагали покојном генералу Ђокићу, овај, око припремања, па сте тако и као, кажете, обавештајац са неким искуством дошли до одређених података, да ли сте наишли на податак како је било брањено село Ловас пре и за време напада, да ли је било припремано за одбрану на неки начин, да ли сте можда дошли до таквих сазнања?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја мислим да је, пошто је већинско, то је моје мишљење, пошто је већинско становништво било хрватско.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја се извињавам, господине, овај, Ђокићу, немојте мишљење, ако знате, пошто ће нам то мишљење ионако избацити.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није ми познато како је брањено, али вероватно су власти у Осијеку и Загребу били љути што нису благовремено предузели мере и задржали Ловас, па су их зато и жртвовали да би остварили свој циљ.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Реците ми, молим Вас, колегиница је почела, мислим да нисмо до краја одговорили на то питање, када командант припрема наредбу за напад, коју Ви нисте видели, ја не тражим да Ви мени о њеном садржају говорите, које елементе

он мора да узме у обзир код састављања такве наредбе и ко му те елементе даје по, што кажу, врстама овај онога што треба, овај, значи, ко му даје процену безбедности, да ли му је потребна за наређење за напад, да неко уради процену безбедности?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Обавезно, подаци о непријатељу, задатак јединице, па појединачно сваки, задатак суседа, ко је сусед, куда иде.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко даје такве податке?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Инжињеријско обезбеђење, безбедносно, морално-политички и тако.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Од кога он добија те податке?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Команда бригаде, он је морао да добије у заповести од претпостављене команде, те елементе, а касније.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Значи, од команде дивизије?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Из команде дивизије.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јер, да зна шта ради, где су му суседи, где се налази и тако даље.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А обавештајни, значи, обавештајне податке, ко прикупља овај, за такву наредбу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Треба извиђачки вод, обавештајац, имао је он обавештајца у бригади, обавештајне податке даје и дивизија за целу своју зону одговорности, а за ближе, треба његови органи да дају.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да Вас не бих много мучио, немојте доживљавати да Вас сечем, ја просто.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма јок, ништа не смета.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Само ми реците једну ствар, Ви сте познавали можда лично или по чувењу неке од тих официра из дивизије и бригаде који су водили, да тако кажем, у то време тај обавештајни рад, мислим на потпуковника Петковића, рецимо, да ли сте знали њега?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Кога, Цветковића?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Петковића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Он је био помоћник Лончарев за безбедност?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Био је овамо Марковић Недељко, па после је дошао неки други, мењали су се.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: У дивизији, извињавам се, у дивизији је био.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У дивизији не знам.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: А реците ми само, пошто обавештајни подаци долазе из дивизије за припрему напада и бригаде, да ли по Вашем сазнању се радило о искусним официрима Службе безбедности војне у то време?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја Вам малопре помену генерала Васиљевића, он је најодговорнији за ту кадровску комбинаторику, све се нарихта, командант армије је Македонац, начелник штаба Хрват, у ваљевској бригади сменили су насилно команданта бригаде који је био Србин, довели су пуковника Лончара, не знам да ли је Хрват.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја просто питам, да ли су обавештајци били искусни официри?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Македонац му је био начелник штаба. Значи, све је припремљено за то што се догађало, управо, од врха па наниже.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја ћу Вас вратити, ево сада сте ми дали згодан шлагворт, Ви сте у ранијим исказима говорили о томе, да сте Ви «Овчару» и друге догађаје, па и Ловас доживели као једну врсту, чега?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, некеме је требао тај, тај, ја сам генералу Мркшићу, тада је био пуковник, на командно место његово долазио, он каже, «Ђокићу, дај ми твоје територијалце да гурнем у Вуковар». Ја сам рекао: «Пуковниче», тамо је био и Небојша Павковић, «да сам на Вашем месту, не бих млатарао ту по Вуковару, него би оставио део снага», као што је Џин ки Скан шест месеци чекао пред Пекингом док нису појели и попили све што имају, па онда ишао на, а они су хтели преко ноћи, одмах, сада за сада, без припреме, без. Па, најобичнију верблу када припремамо, господине, па недељу дана, месец дана се врше припреме, извиђа, па се генералне пробе изводе, а ово рат, муниција.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Извините, овај, да Вас још једном зауставим овде да ми не побегне мисао, када се прикупљају обавештајни подаци до нивоа дивизије, бригаде и остало, да ли се ти подаци истовремено, да ли је обавештајац дужан да провери и да назначи са коликом вероватноћом су ти подаци тачни?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма, да, сигурно, чоеече, то је задатак био Лончарев и старешина, да процене и органа безбедности и безбодносне ситуације и обавештајац да види, тамо има Јелаш шуму, то је био центар за обуку «зенги», тамо је јако упориште Ловас, то је требало извидети, требало припремити, у заповести мора бити тачно.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли Вам је дошао у том Вашем утврђивању истине о тим догађајима, податак до руку да је генерал Анте Росо вршио обуку у близини?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Јелашу?

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, не.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, да се вратимо на овај напад сам на Ловас. С обзиром да Ви немате сазнања о томе, како је то место било припремљено за напад и остало, наредба садржи одређене околности, али ја Вас са тиме нећу упознавати, али наредба садржи и наређење о артиљеријској припреми, када се врши артиљеријска припрема, у којим случајевима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Од, пре напада, обично 30 минута пред.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли се напада артиљеријом небрањено место?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Неутврђено место?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, напада се утврђена места.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Да ли је ратни злочин нападати артиљеријом неутврђено место и ово?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, сигурно није имало потребе за напад артиљеријом тог дана, 10.-ог, већ су наше јединице биле тамо. Ја нисам био, већ је људство, Љубан Деветак је био, «Бели орлови» су већ били тамо.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Када смо код «Белих орлова», Ви спомињете некакве Јовићевце у ранијим исказима. Шта под тиме подразумевате и каква је њихова, по Вашем сазнању, била улога у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Које све паравојне формације су биле формиране да праве злочин, то Станишић добро зна, све паравојне, и Аркан док је био, и ове све и сви су догађаји снимани, камере забележиле. Ја верујем да и овај случај камера је забележила, али нема губитака на страни територијалаца, не врти се на Б-92 уопште, да је било пет-шест бар или десетак мртвих

територијалаца онда би се приказивало то, имали бисте ви слике и на екран. Пуковник Лончар је имао два војника, не замерам, дошао је из Осијека до ових, да ли су они били обучени за те прес конференције, кад год сам долазио «Ђокићу прес конференцију данас имам», нисам прихватио ни једну, али верујем је ишо чак и по сазнањима три-четири пута у Осијеку. Шта је тражио тамо, ја кажем проучите његов ратни пут па ћете видети колико има крви до колена и с тиме се руководим да је то управо Хрватима треба тај догађај и да су га они извели уз помоћ неких али не и јединице ТО Ваљево. Ја вас поново упозоравам не јединице ТО, не Влајковић, не Јосиповић.

Адв. Градимир Налић: Господине Ђокићу, колико је нама познато из предмета и Ваших ранијих исказа и данас је колегиница Мајкић питала, значи Ви сте имали две чете на територији села Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: И имали сте тенковску једну чету?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није моја тенковска.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Не, не Ви, ја говорим о ЈНА, уопште о снагама ЈНА присутним у селу Ловас који има хиљаду становника, Ви имате значи у том тренутку најмање триста војника, је ли тако, и старешина у том селу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Даље, долази део противдиверзантског одреда Перићевог, је ли тако, у неком тренутку, свакако пре догађаја, колико је он, по Вашем сазнању, довео људи из Чаковца? Да ли је довео читав?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Целу чету.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: То је значи између колико људи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па можда стотину људи и нешто.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Значи то четристо војника у селу Ловас се налази у тренутку, у тих десетак дана који су обухваћени да кажем примарном оптужницом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ово што су Вас питали за затворе и остало, па како је могуће да четристо војника и старешина не зна за постојање некаквих затвора унутра и да не предузима кораке да се спречи противзаконито задржавање лица и остало?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја Вам искрено кажем мени није било познато. Нисам ни хтео много, тамо кад сам долазио у Ловас никакву непријатност нисам имао, ни од оних мештана, ни од било

кога и није ми било познато, нисам у детаље улазио али то је морао да зна, кажем, у зони одговорности командант Другог батаљона, командант бригаде. Зашто нису знали и ако су знали, а прећуткивали, то њих треба питати.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја Вам се захваљујем, не бих даље да Вас мучим. Хвала Вам на Вашем искреном одговору.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Адвокат Миладин Живановић, бранилац Миодрага Димитријевића. Ја бих само замолио суд пре тога да пита сведока да ли још увек може да одговара или да направимо паузу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Може, може, нема проблема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако сведок жели паузу, хоћете ли да направимо сад?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нема проблема, да наставимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Ја бих молио сведока, односно молио бих Вас господине Ђокићу да ми појасните овај појам «претпочињавање». Тужилац је неколико пута покушавао да то разреши па бих ја волео да нам овде свима појасните шта значи «претпочињавање» у смислу командног ланца?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па претпочињавање ништа није друго до доведе се јединица у реон, задати реон, код команданта, преда му се јединица и он даље командује са њом. Ми из Ваљева, ја конкретно, никакав утицај нисам могао да извршим на њихово ангажовање, на њихов било расплет даљи, премештање и тако даље.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Значи од момента кад је претпочињена та јединица Ви више немате никакву команду над њима нити могућност да утичете на њих?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, не.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: А реците ми какав је однос зонског штаба и те оперативне јединице, односно команде на том подручју, односно пуковника Лончара? Који је однос између те две команде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па слушајте, ја сам био у Ваљеву, њему само доведем јединице, он је био са целом бригадом у реону Товарника и на том простору. Значи немам никакав утицај нити везу, нити било шта. Једном ме је звао, један батаљон из Лознице је био у Свињаревцима, требао је да се размести у Маринцима,

известио је «Ђокић ови твоји неће да крену». Ја сам дошо, постројио старешине и отишли смо у реон, разместио сам, јер колебљив је био командант батаљона, тада командант бригаде Ђосић онај командант гардијске бригаде касније, знате га, био је колебљив, није могао да командује својим људима и извршио сам тај задатак. Тамо где је наишо на проблем пуковник Лончар он ме директно звао да предузнем мере и да доведем нову јединицу, али задатак је морао да се изврши.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Управо то ме занима, да ли је пуковник Лончар могао Вама да наређује, односно да ли је да кажем те ингеренције које је имао тај оперативни штаб, да ли је то значило да је могао да командује на терену и припадницима зонског штаба територијалне одбране?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не да је могао, он је морао, он је морао, о употреби јединица искључиво он је доносио одлуке, значи он је обавезно командово.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Не мислим на јединице, мислим на вас као старешине припаднике зонског?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На мене, на мене не. Самном је могло само да контактира другарски, да ме упозна каква је ситуација да ја предузнем одређене мере.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Где се спајају те две службе, да кажем зонски штаб и оперативни?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У миру нигде, у рату такође нисмо имали никакве контакте осим што сам добио наређење које јединице, колико људства да пошаљем којој јединици.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: А да ли је уопште могуће теоријски да Лончар командује вама, односно вашим старешинама?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не. Ни теоретски, ни практично не.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Поменули сте мало пре кад сте одговарали колегиници на питања, да су били неки састанци.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Где, у?

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Код Лончара везано за одред из Ваљева.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није, он ме само позивао на прес конференције. Ја сам реко «пуковник само се ви сликајте, мене не интересује».

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Не, не, поменули сте да је Димитријевић наводно ишао на неке састанке, због тога Вас питам?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Е то сам чуо да је ишо, ишо је и после догађаја.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Чули сте, кад, где?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И после догађаја, после у минском пољу, ишо је тамо, чујем да га је грдио, Љубану Деветаку честито, а Димитријевића изгрдио, то је било на телевизији.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: А кад сте чули то, где?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На телевизији Б-92.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: На телевизији.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Добро, то није битно, то су подаци који.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Реците ми да ли је Ваш одред из Ваљева имао нека средства везе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Своја средства везе је имао.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Да ли је Вама познато да ли је то функционисало?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам улазио толико у детаље. Имали смо начелника везе који је прегледавао то пре упућивања али на терену да ли су они то користили или не то ми није познато.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Да ли Вам је познато кад су кренули из Ваљева да ли су та средства везе била оперативна, да ли је то уопште, која су имали и да ли је то функционисало?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Начелник везе је био потпуковник један који је веома савестан, дисциплинован и верујем да су сва средства везе функционисала од оног што смо имали по формацији.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Причате о начелнику у Ваљеву претпостављам?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Ваљеву начелник везе из штаба ТО.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Ко је био то? Сећате ли се имена?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Само сад сам, сетићу се имена, Ацић, потпуковник Ацић.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Ацић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Потпуковник Ацић, веома дисциплинован, веома савестан.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Овде смо чули да је одред из Ваљева из Чаковца дошао у Ловас, какав би био командни пут да се то деси?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па ја не знам зашто је он дошо у Ловас, али знам поуздано да је моторна возила добио из бригаде, да је стигао касно поподне, реко сам вам већ то, да га је чекала вечера.

С којим циљем, заправо циљ се зна који је био, али ко је наредио то стварно не могу да.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Шта значи то да је добио возила из бригаде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Шта значи то да је добио?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Возила је добио из бригаде што значи да није заобиђена команда бригаде. Не може да тврди да нису знали, него та јединица није имала никаквих мотива нити разлога да дође, нити да пође у смрт поручник Влајковић и Јосиповић са људством.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Да ли то значи да има нека служба у бригади која је морала добити наређење или слично да би то се реализовало?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја као командант, то само може Коштуница да буде необавештен, али командант бригаде мора да зна кад се врши премештање јединица и без његовог одобрења не би смело нико да, тамо је у бригади било тринаест Хрвата што официра, што подофицира, па и орган безбедности је био Хрват, а преко 50% у бригади је било осталог Македонаца, Муслимана и тако даље. Шта је та бригада радила, мени је, не знам.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Не, питам Вас за технички део, значи је ли постојала нека служба која располаже тим возилима? Како они добијају, од кога они добијају наређење?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја нисам, па има начелник саобраћајне службе али употреба ни једног возила не може да се употреби без знања команданта бригаде. Он је био непосредан, ту у Товарнику је било командно место.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Да ли Вам је познато да је било некаквих пунктова на подручју те зоне, пошто рекли сте да сте ишли из места у место, војних пунктова где су заустављали возила и тако даље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па овако, моја чета војне полиције од резервиста од Шида па до Вуковара имали су своје пунктове, у Негославцима, у Шиду, горе према Мирковцима.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Конкретно ме занима да ли је од Чаковца до Ловаса да ли је било пунктова?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па не могу да тврдим сигурно, мислим да није било, мислим да није било, али без обзира пролазе поред

командног места бригаде, морао је неко да види, да каже стани, куда ћете.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Мислите пролазе кроз Товарник?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Кроз Товарник где је било командно место бригаде.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Поменули сте да је Димитријевић могао да подноси извештаје или требао или да пренесе Лончару оно што се дешава, евентуално да тражи од њега да не распореди снаге у нека оперативна дејства и тако даље.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Па сте поменули и да је Перић требао да подноси извештаје Димитријевићу.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је директно везом морао да буде свако вече на реферисању, јер свако вече се одржавају та реферисања, не знам да ли их је спроводио пуковник Лончар где се разматра комплетна ситуација пет до десет минута има сваки командант да изнесе стање у свом реону.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Не, мислио сам да ли је Перић имао било какву обавезу према Димитријевићу да подноси некакве извештаје?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, према њему не. Димитријевић је требао да оде код њега, да приупита како је, има ли проблема, да мене, од мене траже ако им недостаје нешто, ћебад или било шта, муниција и остало, мада су комплетно уласком у бригаду имали су комплетно позадинско обезбеђење и муницију и храну и све остало, одећу.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Још само једно питање молим Вас, овде у току поступка је више пута помињано да је некакав добровољац руководио том акцијом која је довела до минског поља, с обзиром да је постојао командант одреда тог ваљевског који је био, да ли је он уопште могао да препусти команду неком добровољцу и ако је могао како би то могло да се деси?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам ја каква је улога била овог Перић Дарка, не знам ни ко је командово са том акцијом, али у сваком случају када је Влајковић одбио овај се наментуо, командоваће тај и тај и он је и командово, али кажем за ближа објашњења нисам.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Ја Вас питам као пуковника тадашње војске да ли је војска наша могла да одобри неком добровољцу да користи њихове јединице и да командује њиховим јединицама?

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Он није командовао, то је таква ситуација била. Људи су ишли, мештани напред, иза њих су ишли ови из «Белих орлова».

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Ја Вас нисам питао то, ја само питам да ли је могао неко да одобри добровољцу да командује јединицама ЈНА, па макар то био и потпуковник Лончар или пуковник Лончар?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ни случајно, а није имо ни разлог, кажем да су они.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Не, не, само што се тиче војних правила, значи.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Значи.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, нити је могла територијална јединица да командује са јединицама ЈНА. Увек су ТО потчињене команданту бригаде.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Немам више питања.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тамо је била тенковска чета, љишка чета је била њој потчињена тој тенковској чети, овог шта је радио Вељовић коме је он био потчињен, кажем треба је да буде потчињен команданту Другог батаљона, а зашто није и да ли је био, то ће он рећи.

Адв. МИЛАДИН ЖИВАНОВИЋ: Хвала господине Ђокићу, немам више питања.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Часни суде, можда је право време за паузу пошто господин Ђокић већ два сата одговара на питања или можете да наставите? У реду.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, могу, слободно.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Адвокат Борис Зорко, бранилац господина Радована Влајковића, покушаћу да будем што краћи да Вас питам што мање питања како би смо што пре завршили са испитивањем. Господине Ђокићу, поменули сте данас бригаду и поменули сте данас претпочињавање, да ли сте видели неки формалан акт којим су јединице биле претпочињене бригади коју сте поменули?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па овако, ми кад смо, сваку јединицу коју сам водио ја сам правио заповест, радио карту довођења и размештаја у ком реону је. Где су та документа завршила ја то не знам.

Адв. БОРИС ЗОРКО: У реду, хвала. Поменули сте, односно помињало се, данас се помињао појам претреса терена, да ли је претрес терена борбена активност?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Такође сте помињали намену територијалних јединица, да ли претрес терена као борбена активност спада у намену тих јединица?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па ја сам реко претрес терена у овом случају требало је, војну полицију је имао. Првобитно су намењене војна полиција за претрес терена, али ово је било специфично, мора је неко да зна да је постављено минско поље у том реону и да одреди, ако већ шаље цивиле и војску да им да бар прибор најосновнији припалице и све оно остало од инжињеријских средстава за улазак у минско поље. Реко сам да таква активност, такву активност не изводе цивили, не изводе припадници ТО без обзира што су наоружани јер нису обучени за такве задатке.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Питао бих Вас, да ли командант територијалног одреда може да самостално одлучује о употреби територијалне јединице?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, то сам поновио пошто је био претпочињен команданту Друге бригаде без његовог одобрења, без његовог наређења, да ли је неко од његових официра дошо па је реко треба ту командант наредио да се изврши премештање они су извршили поштовали су сваког официра, не може командант на сваком месту да буде.

Адв. БОРИС ЗОРКО: То је вероватно случај и са командиром чете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, има официре за везу итд.

Адв. БОРИС ЗОРКО: То је исто значи случају са командиром чете територијалне чете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Поменули сте такође и неке добровољачке јединице, можете ли нам рећи у чијем саставу су били ти добровољци који су се налазили на територији Ловаса?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја не знам, али онако поуздано знам да их је довео, мислим претпостављам да их је довео и потчињени су били Љубану Деветаку, претпостављам, али нисам сигуран.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Добро, можете ли нам рећи да ли су припадници или да ли је неки припадник територијалног одреда

Ваљево могао да издаје наређење тим добровољцима по Вашем сазнању да ли је било случајева?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, не.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Добро. Такође, можете ли нам рећи укратко које су све јединице чиниле бригаду ову Другу пролетерску гардијско-моторизовану? У кратким цртама.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па она има у свом саставу три тенковска батаљона, има ХАД, хаубички артиљеријски дивизион, има ПВ дивизион, има позадинске јединице, има крш тога.

Адв. БОРИС ЗОРКО: То су јединице различите специјалности, да ли сам у праву?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, бројно стање око пет хиљада људи.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Кажите ми какве су врсте униформи биле у бригади коришћене?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У бригади су биле СМБ, а моја та диверзантска чета је конкретно имала маскирне нове униформе јер смо обезбедили за диверзантски одред и противдиверзантски одред комплети су били, то су биле елитне јединице из састава ТО.

Адв. БОРИС ЗОРКО: У реду, пито бих Вас нешто у вези Вашег исказа пред Окружним судом 19.јуна 2007., на страни 3. сте поменули 09.октобра па ја ћу сада баш прочитати тај део: «Дана 09.10. на командно место пуковника Душана Лончара у Товарнику предао сам тј. претпочинио противдиверзантски одред Ваљева чији је командант био Перић Дарко», имате ли о овом претпочињавању неки писмени траг, да ли га Ви поседујете или?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па ја сам реко заповест за покрет и све ја сам лично радио и карте, али где је то завршило приликом, 1992. године је расформирана ТО, сва документација је предата Првој армији, да ли је има још у животу или нема, такво наређење добија, и Лончар је добио да ће му бити претпочињене јединице ТО али не по називу јединице него у почетку смо бирали елитне јединице, да то буду добре јединице, да не буде ови обични пешадија итд.

Адв. БОРИС ЗОРКО: У реду, хвала Вам. Такође на страни 5., опет ћу Вам ово прочитати да би Вам било јасније моје питање, «Зашто је тенковска чета Друге бригаде премештена дан раније из реона Ловаса ујутру, а увече доведена чета територијалног одреда из Чаковца и по чијем наређењу, ако се зна по чијем наређењу је та чета доведена ово је извучена», па ту сте застали са, хтео бих да

Вас питам да разјасните само овај део по чијем наређењу је ово урађено што сте поменули?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На то питање може да одговори пуковник Лончар и на једно и на друго, али моја је претпоставка да је хтео да извуче ту чету да не би имала одговорности ЈНА, него да се докаже да је Србија и ТО Ваљево управо извела ту акцију самоиницијативно да би могла Хрватска да наплати ратну штету, то је циљ био, а ти људи су гурнути у смрт заједно са мештанима.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Хтео бих да Вам поставим питање везано, поменули сте и ово минско поље, питање би било да ли је постојала обавеза да се то минско поље обележи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Обавезно је да се обележи и чак и брани, јер минско поље постављено, а није брањено као и да није ни постављено, нема никакву функцију.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Чија је била онда обавеза да се обаве те активности које сте поменули?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Шта, чија је била обавеза?

Адв. БОРИС ЗОРКО: Да се обележи и да се брани то минско поље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Онај ко је радио, али ја мислим да овде није било класично минско поље него су постојале групе мина распрскавајуће чија је убојна моћ велика до двеста метара, преко двеста парчад од једне мине да се нанесе што више губитака, то је био циљ, иначе да ви имате записник о разминираном минском пољу не о изради кажу по неким бандерама, па чудо да неко није видео од оних мештана да је минско поље постављено па би дозвоа оне људе, па рекао не идите тамо је минско поље, радије би сви легли или бацили пушке и не би кренули. Зашто би, зашто би се жртвовали, нису Муџахедини и тај Влајковић и те људе да поведе у смрт, како ће он да оправда, то су честити људи, избор људи је био квалитетан, никаква зла нису нанели, ево питајте, информишите се како су радили у Чаковцима, како су се понашали оног дана кад су дошли у Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, одговарајте кратко на питања јер бојим се има још доста људи да Вас испитује и ако то не завршимо данас ми ћемо морати, мораћете доћи још који пут.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па нек не понављају питања која сам већ. Нема проблема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зато директно одговарајте на питања.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Хвала часни суде, ја ћу покушати да будем што конкретнији да будемо што краћи. Дакле, рекли сте да минско

поље треба да разминира онај ко је поставио, на страни б. помињете лишки батаљон Друге бригаде који није извршио разминирање минског поља јер вероватно да су имали и записнике минских поља требали су да имају и ратни блок, само хоћу да разјасните ко треба да има записнике о постављеном минском пољу, ко је тај ко мора да има?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У овој случају по њиховом да је инжињеријски батаљон постављао минско поље, значи инжињеријски батаљон треба да има записник о минском пољу, треба да има да је обележио минско поље, не мора он да брани, као пуковник Лончар, командант одредио које ће јединице бранити минско поље. Треба да има ратни блок.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Само бих ту хтео мало да застанемо, шта је ратни блок, можете ли нам објаснити?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па обична, није свеска, направљен оригинал са обрасци, једна свеска са обрасцима где тачно води податке о врсти мина, свему.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Да Вас питам да ли знате, кад сте споменули ратни блок, поменули сте записнике и тако даље, да ли Вам је познато да је било шта од тога било предочено припадницима ваљевске чете која је била у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, чак не знам ни да ли је уопште знао и потпуковник Димитријевић за то минско поље.

Адв. БОРИС ЗОРКО: У реду, хвала Вам.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако је знао и дозволио онда нека му је бог у помоћи.

Адв. БОРИС ЗОРКО: У реду, хвала Вам. Помињали сте такође пипалице и значке, да ли су припадници ваљевске чете имали пипалице и значке у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Шта да су имали?

Адв. БОРИС ЗОРКО: Припалице и значке везане за разминиравање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, инжињеријски батаљон је опремљен том опремом.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Добро, кажите нам онда уопште да ли су припадници ваљевске чете били уопште обучени да врше разминиравање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, јер најчешће јединица која поставља минско поље, она га и разминира.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Добро, да Вас питам, да ли Вам је познато да ли је вршен било какав увиђај на минском пољу након догађаја који су се одиграли?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Е то ми није познато, волео бих и ја да знам које су врсте мина биле, како су биле постављене, а то се види из записника о разминирању.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Само да Вас питам још једно питање везано такође за Ваш исказ, Ви сте поменули, на питање истражног судије у погледу ко је могао да изда задатак Вашим људима да крену у било какву акцију, Ви сте рекли конкретно: «Могао је само командант Друге бригаде и његове старешине. Оперативац је на пример Камбер, не знам му име, оперативац из бригаде наредио да ова љишка чета крене и био је ваљда при уласку тих јединица тамо, оперативац је командовао том акцијом колико ја могу, колико сам сазнао оперативац из бригаде значи све», ако можете само мало да нам објасните тај део Вашег исказа пред истражним судијом у погледу овог оперативца и уопште начина дакле тог издавања задатака.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па ја сам реко не може командант бригаде да стигне на свим местима, он даје задатке, то је мала јединица и вероватно је дао оперативцу зове се Камбер, презиме, Камбер, то ми је потврдио и овај поручник Миле Гавриловић. Он је дошо и дао им задатак да крену у Ловас али тај задатак није ни приближно ономе шта се издаје задатак, мора да каже о непријатељу, земљиште, ово, оно, ништа од тога није било. Мого је, та заповест се издаје на терену усмено, а и писмено, од свега тога од праве заповести није било ни речи, била је каубојштина идете у село и тако даље.

Адв. БОРИС ЗОРКО: У реду, хвала пуно господине Ђокићу, хвала часни суде, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље, од бранилаца ко има још питања? Изволите.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Спомињете «Беле орлове» и ове из «Душана силног», ја Вас молим каква је разлика између једних и других?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам разумео добро питање «Бели орлови» и?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Спомињали сте у Вашем исказу пред истражним судијом и данас на главном претресу припаднике

«Белих орлова» и «Душана силног», каква је разлика између једних и других?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па не знам, ја мислим да нема никакве разлике да су Јовићеви, а за њихово формирање одговоран је Станишић.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Хоћете да нам објасните како је то одговоран и одакле Вама то сазнање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па све паравојне формације које су формиране у Србији били се под његовом командом, био је и Легија и Аркан и не знам ови по Босни што су радили итд. Људство, кад би сте Ви сад извршили процену тих људи ко су, који су чинили злочине, одакле су, из какве породице, да ли из мешовитог брака, да ли из разреда итд., да ли су из Босне, да ли су из Крајине итд., па Легија вам је отац Хрват, мајка не знам ко је била.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, немојте око Легије да се задржавате, имао је он поступака где је то утврђивано.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли сте такво сазнање имали 1991. године или сте формирали мишљење до данас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам имао такво мишљење све до првог саслушања у Војно безбедносној агенцији, онда сам почео да размишљам, да размотавам тај, и ово понашање Станишићево и касније ови процеси који се воде, дошо сам до таквог закључка.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А да ли сте док сте били у Ловасу чули за «Беле орлове» и за «Душана силног»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Од кога?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Они су били шетали, пито сам «која је ово војска», каже то су Јовићеви.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Кога сте питали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па сад конкретно кога не могу да поменем, да кажем прстом Марка, Јанка. Добио сам ту информацију управо у Ловасу.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли можете да их опишете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Кога?

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Па кога сте срили у Ловасу, да ли сте некога срили из «Белих орлова» и «Душана Силног»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па реко сам Вам да сам ишао на њихову зграду где су били смештени, да сам их упозорио да они људи који су остали тамо, нису одговорни за овај рат, нису га ни

желели, нису га ни призивали, да обрете пажњу шта би се десило тако да у њихово двориште неко дође и баца бомбу, као да је та сиротиња и јада одговорна што је Туђман и Слоба Милошевић припремили рат.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли сте тада били сами или са неким још?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, нисам никада, увек је понеко ишао са мном, али сада ко је био.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Значи, не сећате се ко је био са Вама?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А да ли сте упознали некога тада, значи од припадника и ја Вас молим да прецизирате шта је био, припадник чега?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам тамо на тој тераси видео оног брата, рекао сам да је то Петроније.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ко Вам је рекао да је то Петроније?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, касније из разговора тих, да је тај мусави, прљав, никакав, управо Петроније, рођен тамо, из околине Братунца, Сребренице, не знам.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли можете да нам кажете, ко Вам је то рекао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А зашто?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да знам, рекао бих, сигурно.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А зашто то нисте изјавили пред истражним судијом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ме питао.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Не, Ви сте овде, ја ћу Вам прочитати Ваш исказ: «Они су били подигнута она зграда, ко Вам је командант, каже, они се загледају овако, било је и мусавих и прљавих и оних са брадама и тако даље». Значи, овде апсолутно нисте споменули име Петроније?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, нисам тада знао, после сам питао.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А када сте сазнали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, касније, мислим, тог дана у Ловасу, али не могу да Вам тврдим, питао сам: «Ко је онај тамо», каже, «Петроније».

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А добро, шта знате о њему?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али, тачно је то, то што сам изјавио је тачно и прљав и мусав и никакав.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: На кога се то односи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, на ту групу коју сам затекао тамо. Да ли је Јовићеви, рекли су да су Јовићеви.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Добро, да ли можете да их опишете, шта су имали на себи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, нисам ишао у детаље, није ме интересовало, само сам рекао да то што раде, да није добро.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ви сте их видели, како не можете да их опишете?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Фурјановић, ако каже да не може да опише, не може.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али после осамнаест година не би вас сигурно познао.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ви сте давали изјаву пред истражним судијом 19.06.2007. године, па се нисте сетили имена Петронија, а сада се сећате после два године и три месеца, како то?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Добио сам информацију да је погинуо ваљда или онај што је руководио акцијом је погинуо и тако даље.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Од кога сте добили ту информацију?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Можда од Влајковића, можда.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: И када, а о Петронију када сте добили и од кога информацију?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, било је давно доста, био је тај Марковић, са мном чешће ишао, мислим, тамо сам га виђао, да ли сам, нисам од Димитријевића сигурно, али од некога тамо присутног које сам познавао, питао сам.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Добро, да ли можете Петронија да опишете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мали, здепаст, браду има, кажу да је он најчешће бацао бомбе.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Јесте Ви то видели?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, јер чуо сам бомба када је експлодирала и касније сам отишао, овај ђаво код њих, да га упозорим.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А ко Вам је рекао да је он бацао бомбе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То је лако сазнати, госпођо, сада ме питате.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ја Вас молим, Ви сведочите овде.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сведочим, али тих детаља не могу да се сетим, не прикривам никога, баш бих волео да знам.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: А какву је униформу имао, мислим, да ли је уопште имао униформу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Имали су неке униформе, али немам појма какве.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Не, питам конкретно за Петронија, шта је имао на себи обучено?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не могу да тврдим, не знам, кажем, прошао је временски период, речено је да, јер човек би направио забелешку, да сам ја тада, речено је, ништа не предузимај, никакве мере, све је то испитано.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље, да се око тога не задржавамо.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли сте, пре него што сте дошли на претрес, имали разговоре са неким?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја сам поменуо то.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: У вези догађаја у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да сам имао разговоре, звао ме генерал Ђокић, сада покојни и тражио информације, дао ми је списак седам имена, питао ме да ли је неко од ове седморице наш. Рекао сам да није. Он се успаничио. Рекао сам му: «Генерале, нема шта, ми смо били тамо, војска је била, не можемо да сакријемо, догађај се десио, видећемо». Тада нисам размишљао као данас, да сам могао.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Пардон.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Наставите, извињавам се.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И кажем, рекао сам Вам разговарао сам са официром безбедности из бригаде, са Влајковићем, са Јосиповићем, са Перићем, рекао сам Вам, Перић није пружао никакве податке, није хтео о томе уопште да дискутује.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли сте разговарали са неким из Тужилаштва?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Из?

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Тужилаштва?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Уопште никада?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја се не сећам, осим оно када сам био на саслушању.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Када?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, код Дилпарића.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Шта сте тада?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Био је овај господин Бекан Милан, био је у Војнобезбедносној агенцији, долазио, али је брзо напустио. Ја сам га само питао, шта сте чекали оволико година, зар нисте могли, па једном сељаку, чобанину да дате овај предмет, за седамнаест дана би већ, а не седамнаест или осамнаест година се чекало.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Да ли су Вам нешто сугерисали шта да кажете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не.

Адв. БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље, хоћете да направимо кратку паузу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Идемо, идемо даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Идемо даље, ја могу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево да направимо врло кратку паузу, да би стигли да.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ ПРЕКИДА у 11 часова и 40 минута и биће настављен у 12 часова.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес СЕ НАСТАВЉА и 12 часова и 7 минута.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Часни суде, ја бих само пре почетка, замолио да се господину Јосиповићу дозволи једно питање на крају, да кажем, круга свих питања, ако буде било могућности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде је сада у новом ЗКП-у стриктно предвиђено да допунска питања има право само странка која је предложила сведока. Према томе, не можемо се ређати са допунским питањима свако ко дође на ред.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Само бих замолио, ако дозволите да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можемо да, јер то је противно закону. Значи, ако је тужилац предложио сведока, он има право на допунска питања и нико више. Председник већа има овлашћења да се умеша сваки пут.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Добро, мислио сам када сви буду завршили питања, једино сам то предложио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако сте то мислили, онда то не може.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Добро, у реду, хвала Вам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Оптужени има сада право да поставља питања, али Ви сте тражили да на крају када сви испитају, да он поставља. Изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан, ја сам Љубан Деветак. Питао бих сведока, да ли, овај, познаје капетана Вељовића Градимира?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је он дошао у Ловас по властитој иницијативи или по Вашем наређењу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: По мом наређењу са својом јединицом.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он је изјавио да се неки тамо разболео, па је он ускочио као замена, значи то није тачно?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам наредио да обавезно по један из мирнодопског штаба ТО буде са јединицом која се упућује у Славонију.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала. Реците ми, молим Вас, ако сам добро запамтио, помињали сте при том обиласку села Ловас да сте, овај, колико сте заправо имали тамо својих овај снага, односно чета и да сте запазили добровољце, полицију, ТО и шта ја знам све шта сте рекли, па бих Вас питао, да ли сте знали да

је, да су они претпочињени наредбом команданта Лончара под његову команду, под команду Друге гардијске бригаде тада када сте долазили тамо?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам знао, али сам накнадно чуо да '09.-ог када је ушла чета ТО из Љига и тенковска чета, да је сутрадан обијена нека каса, где је било много пара.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ви сте за све добро чули.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, ја молим да не коментаришете одговоре на питања.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Извињавам се. Реците ми, молим Вас, од толико тих старешина колико сте и сами рекли да је било у Ловасу, Вељовић, Гавриловић, потпуковник Димитријевић, ко је међу њима био најстарији по функцији?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Вељовић и Гавриловић су резервни официри који су радили у мирнодопским штабовима ТО. Имали су, задатак да мобилишу по једну чету и са њима су кренули они.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Опростите, нисам Вас то питао. Када су већ дошли у Ловас, били у Ловасу, од њих двојице, ко је био главни, Гавриловић или Вељовић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, нико, они су били потчињени Лончару и он је требао да их претпочини, Миле Гавриловић је био тенковској чети, оном Јовану, а Вељовић не знам, он је касније 10.-ог упућен тамо, тако да не знам коме је он одговарао за рад. У сваком случају, команданту друге бригаде.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да нисте Ви побркали тај датум, 09.-ти и 10.-ти овај и од 09.-ог Ваш тај Гавриловић дошао у Ловас и Ви?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, 09.-ог у Товарнику, поподне га пребацили у силос тамо где је задруга то и у току ноћи истог дана у 23:00 кренуо сам са пет тенкова и ушао у село и био лоциран према Илоку.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А јесте знали Ви када је извршен напад на Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На Ловас је 10.-ог извршен, тако је у наредби писало.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, хвала. Рекли сте да сте сазнали од овога пуковника Лончара да сам ја командант тамо у селу, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, главни и одговорни.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Овај, чуо сам то. Па обзиром да сте малопре исто рекли да сте се срели са командантом села у

Миклушевцима, јел тако, како то да нисте тражили овај да се сретнете са мном?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Са којим командантом?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Миклушевцима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Миклушевцима нисмо били уопште, у Чаковцима јесмо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Чаковцима, пардон.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: А, са командантом села?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, да, тамо код тебе је већ било организовано, ја сам дошао после пар дана, нисам дошао први дан и нисам размештао јединице, него то је урадио неко од старешина из бригаде.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте Ви знали, када сам ја дошао у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, али знам да се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Пре Гавриловића или после Гавриловића, пре Вељовића или после Вељовића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И није ми познато.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли Вам се и када жалио Вељовић да нема, овај, дотур хране из Товарника?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не. Ако се жалио, онда можда Димитријевићу, а не мени. Управо је Димитријевић због тога био, да добију на време све.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Аналогно томе сада што сте рекли, да ли Вам се Димитријевић жалио?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, решавао је сигурно проблеме, ја сам био далеко.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Човек је причао да је два дана био без хране?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Е па не знам, управо због тога је он и био тамо да решава те проблеме.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, молим Вас, да ли Ви заиста још увек не знате овај када се догодило минско поље у Ловасу, а када Овчара? Ја сам Вас малопре разумео да се догодила најпре Овчара па Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја мислим да је тако било, ја мислим.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ви претпостављате па нам правите причу.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја мислим да је тако било.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мало пре сте рекли да сте, овај, поред осталог и специјализирали, завршили школу, курс већ како, нисам разумео добро, за обавештајне послове, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, би сам обавештајац у дивизији, а Шпегел ми је био претпостављени.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И рекли сте да сте знали како се прикупљају подаци и на основу тога сте многе ствари сазнали, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли сте научили како се пласирају неистине у тој школи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хвала.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, све.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, да ли Вам је позната једна наредба по којој је потпуковник Димитријевић овај постављен за команданта?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Е, то ми није познато.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није Вам познато?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не. Од стране кога је постављен, од Лончара?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Од виших надлежних од Лончара.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми, није ми познато.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми, молим Вас, Ваше јединице иначе, како је било у пракси, када овај, добију ново наоружање или оруђе, да ли се врши обука јединица или делова јединица, зависи од специјалности, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, изводи се обука, а са осамом и золама изводи се показно гађање.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је обављено то показно гађање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, у Никинцима.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јер имамо изјаву капетана Вељовића да су га добровољци, управо са којима је он кооперирао, обучавали руковање зољом, зато питам.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да. Та изјава Вељовића је сигурно тачна, јер нисмо ми стигли штаб ТО да иде по нижим јединицама да изводи обуку, него оне које су биле директно везане за самосталне јединице у зону, са њима су изводили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јасно, јасно, да не дужимо, опростите, прво и основно, Ваше образовање, официјерско-академско, који је род војске?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Пешадија.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, Ви онда добро познајете ручни бацач?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Колике су разлике између ручног бацача и зоље? Зоља се пуно касније појавила.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, велике.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Колико велике?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, већа пробојност оклопа.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисам то питао, у смислу руковања?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, нема велике разлике.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ко је гађао са ручним бацачем, да ли може на основу тога што погледа како се рукује са овим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Може, веома је јасно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Може одмах да ради то, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Може и веома је једноставно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи, нема много велике специјализације, разлике између руковања РБ и зоље и осе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, то нам овако није ни предмет оптужнице.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо председнице, морам Вам рећи да је мени битно, због тога што човек је овде изјавио да су га обучавали добровољци у руковању са зољом, а исто пешадинац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не дужимо причу, идемо даље, има овде важнијих питања.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Откуд он зна имена свих тих који су га обучавали, него зато што су долазили на састанак код њега, зато ми је то важно.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Територијалне јединице нису биле наоружане осама и зољом, то су добили из бригаде и вероватно неко је показао како се рукује тим оруђем.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Имам само примедбе, овај, још две. Прво, овај, сматрам да сведок намерно неке ствари тако закључује и говори, па испада и наравно неистина. Друго, овај, осећам потребу да сведока подсетим да је ипак минско поље у Ловасу се десило пре Овчаре и треће, са овим његовим исказом, везано за

помешаност, овај неадекватних официра на појединим местима по питању националности, подсетио ме на књигу доктора Велимира Терзића, генерала «Слом Краљевине Југославије». Ето, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље, ко има питања од оптужених? Редом идемо, Дарко Перић, оптужени Миодраг Димитријевић нема питања. Оптужени Дарко Перић, изволите.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Добар дан, Дарко Перић. Господине Ђокићу, имао бих неколико питања. Данас сте изјавили да је потпуковник Димитријевић имао неко обезбеђење. Можете ли мало да појасните, какво обезбеђење, ко је био у обезбеђењу и да ли то обезбеђење припада њему по чину или формацијски?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Слушај, ја људе не знам, ја сам ти рекао и ти знаш добро да сам непосредно, 21. септембра примио дужност команданта ТО. То је било 09.-ог када сте Ви кренули, значи нема ни двадесет дана. Тебе лично нисам познавао. Да сам те познавао, сигурно неколико пута контакт са тобом, сигурно те не би поставио за команданта противдиверзантског одреда, тако да није ми познато ко је био са њим, осим Марковић Родољуба, никог нисам познавао.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Имате ли било какве информације о дешавању у Ловасу ван онога што Вам је Влајковић рекао, пре свега мислим на официре, потпуковника Димитријевића и мене?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, немам никакво сазнање о томе.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Следеће питање, да ли на основу или на основу чега сте малопре изјавили да мене не би поставили на то место да сте ме раније познавали, ако нисте имали никакве информације везане за то шта се дешавало?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Зато што си тврдоглав, не слушаш.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Конкретно јел било.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Конкретно, ниси смео да напустиш јединицу, да одеш у Ловас, ако ти је неко наредио, ти треба да кажеш, по наређењу пуковника Лончара и по наређењу пуковника Ђокића, дошао сам у Ловас.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Господине Димитријевићу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ђокић.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Пардон, Ђокић, да ли је Вама познато да сам изјавио да је мени лично потпуковник Димитријевић наредио да једну јединицу, односно једну чету пребацим у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познато.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли сам ја то, по Вама, наређење требао да одбијем да пребацим јединицу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То наређење можда ниси требао, али требао си да одбијеш упућивање људства.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Следеће питање, као командант одреда, да ли треба да будем присутан у оном месту где постоји највећа опасност по моју јединицу и где ми је присутно највише људства?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, али ти си за свој рад био одговоран команданту друге бригаде и без његовог наређења ниси смео да мрднеш.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Следеће питање, да ли Вам је позната изјава команданта бригаде Лончара да Чаковци нису припадали његовој зони одговорности и да он нема никакве везе са мојим пребацивањем из Чаковаца у Ловас и по његовој изјави, то је могао да нареди Димитријевић. Да ли Вам је то познато?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То ми није познато, али он је лично наредио да идете тамо. Да ли је то била његова зона одговорности или је он само једноставно да се отараси, то је друга ствар. Позадинско обезбеђење, храну, од кога си добијао?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи ли то да ја и нисам био подређен Лончару, обзиром да нисам био у његовој зони одговорности?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Требао си да јавиш. У чијој си зони одговорности био?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Потпуковника Димитријевића.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма, немој.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Следеће питање.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Потпуковник Димитријевић није имао та овлашћења.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли противдиверзантски одред спада у мање, средње или веће јединице, војно гледано?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ранга батаљона, као први тенковски батаљон.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли у модерним условима ратовања због брзине и ефикасности дејства, батаљон има сопствене камионе и сопствени превоз?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, те си камионе добио од бригаде. како си могао, ниси био у њиховом саставу.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли вам је познато да су возачи радних организација довозили, дошли са мношћом на ратиште својим камионима и нон-стоп били са мношћом и да смо се истим тим

камионима и вратили у Ваљево? Можда сте и заборавили, али ето то је као информација ако сте заборавили.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја знам да смо вршили превоз аутобусима и имали смо неколико, неколико возила из пописа, али претежно и најчешће аутобусима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да појасним ја ово, значи, немате сазнање како су дошли ови из Ваљева, територијалци?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Имам сазнање, ја сам их доводио, како да немам, аутобусима и пар возила где је било позадинско обезбеђење, оно што се превозило, муниција и остало.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Господине Ђокићу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу та возила били камкони?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, камиони.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Госпођо, тачна је његова изјава да смо дошли аутобусима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, наставите са питањима, само када нешто остане нејасно.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, не сећате се да смо имали камионе и да смо се камионима вратили, да нас аутобуси нису вратили, јер смо позадинско, оно што смо понели у тим камионима оставили, тако да су нам камиони били празни, да смо могли да се вратимо? Ако се не сећате, ништа.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не сећам се, али знам, сва превозења сам вршио аутобусом, довозио сам људство, по распоређивању вршио сам смену и назад враћао аутобусима и одређивао смотру у Коцељеву, не у Ваљеву, да не би људи носили оружје, да не би бежали кућама, да их јуримо за оружје. Раздуживање је било у Коцељеву, тридесет километара од Ваљева.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Војно гледано, да ли је капетан прве класе висок чин у војсци?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Висок чин у војсци од мајора па навише.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли Вам је познато, у ком чину је био командир позадинског вода у одреду?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, нисам познавао то људство уопште.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли Вам нешто значи да је био у чину капетана прве класе и да је позадинском обезбеђењу дат толики значај да капетан прве класе командује са тих десет људи?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам бирао кадар, нисам ни имао времена, формирана је јединица била, наследио сам је такву каква јесте.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А сматрате ли да капетану прве класе треба посредник у набавци хлеба?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То је друго питање, то је за мирнодопске услове, што овде није.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Следеће питање, данас сте изјавили да су они довели вод из Чаковца. Можете да појасните, на кога сте мислили када сте рекли «они», у множини сте рекли?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Друга бригада.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: На другу бригаду? Следеће питање, други долазак Ваш у Ловас, не онај први дан, са којим је циљем био?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Распоређивао сам јединице.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не питам за први, већ за други долазак.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Све сам јединице обилазио да видим који су проблеми и тако даље.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Јесте обишли све јединице у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, само Милета Гавриловића и то не би ни њега, ноћ је била, полицијски час, али ме је испровоцирао Марковић Родољуб, каже, не смете да изађете да обиђете Милета Гавриловића, он је био на другом крају села. Рекао сам, «ја знам да је он луд, али сам ја још већи лудак када сам кренуо» и зато сам га вратио у Ваљево.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли сте, значи Ви нисте били у могућности да пренесете наредбу о забрани претреса терена коју сте рекли Димитријевићу, Гавриловићу и другим официрима који су водили те јединице? Како су они знали да не смеју да врше претрес терена, ако им Ви нисте пренели, већ то само зна потпуковник Димитријевић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тамо је било окружење, био је тај и Марковић Родољуб. Када ми је Димитријевић предложио да се изврши претрес терена, рекао сам да не може, тек овај Марковић Родољуб каже: «Шта Ви, пуковниче, Ви се плашите». «Није то ваш задатак, претрес терена да вршите».

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не, то ми је јасно, него, шта да је Гавриловић отишао на претрес терена, ко је њему рекао да не сме да врши претрес терена, јер се нисте срили са њим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Био је дисциплинован, паметан, промоћуран официр, радио је посао онај који је отишао и обавио

га је веома лепо, достојанствено, вратили све људе живе, има једног рањеника, али то су мали губици.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, то је остављено било на њихову личну процену? А значи ли то да потпуковник Димитријевић није имао те официрске квалитете када сте њему морали да наредите, а овоме нисте?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја тада нисам познавао добро Димитријевића и нисам имао способнијег официра од њега.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А да ли сте познавали Гавриловића, пошто није из Ваљева?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Јесте Гавриловића добро познавали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А ни њега нисте познавали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али је био одличан официр.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А како то знате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Подсећа ме на мајора Гавриловића у одбрани града Београда, одлучан, прецизан, храбар.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Можете да ми кажете, када је Вама забрањено да по овом питању било шта истражујете, прикупљате извештаје и слично, пошто сте изјавили да су Вам одређене војне агенције то забраниле, можете да то лоцирате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нису ми, нико ми није забрањивао.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Него?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нити упозорио, нити било шта оспорио. Не знам откуд ти та идеја.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Мени се учинило да сте малочас рекли.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, ту изјаву сам дао тамо Војно-безбедносној агенцији.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Добро, јесте ли Ви тражили од потпуковника Димитријевића извештај о овом страшном инциденту који се десио у Ловасу као командант његов?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Слушај, речено ми је да не треба ништа да испитујем, да је све испитано, у дивизији били сте у Шиду, приморани сте да потпишете изјаве, иако их нисте читали, да су вас малтретирали и ти сада мени причаш то и речено ми је, ништа не предузимај, све до првог позивања у Војно-безбедносну агенцију, нисам уопште размишљао.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Тај период ме интересује, то сада што сте рекли да Вам је речено да су узете изјаве, када је то отприлике временски у односу на наш повратак у Ваљево?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Шта, шта да је?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Временски, када су Вам то рекли да не узимате ништа, да је све узето

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Оног момента када сам довео војску да вас врати, приликом смене јединице. Тада сам и сазнао да је био тај немили догађај.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ко Вам је рекао да смо натерани да дајемо изјаве и да потпишемо изјаве које нисмо читали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ко ми је рекао?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Влајковић, ти ниси хтео да сарађујеш.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А по ком питању нисам хтео да сарађујем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Уопште, није те интересовало, једноставно махнуо си руком, мене то не интересује.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Које питање је било да нисам хтео да сарађујем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Интересовао сам се како се тај догађај десио, јер сам требао да дам свом претпостављеном старешини.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Које године је то било?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Када је Слоба био у Хагу, немам појма.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: 2001., Ви сте тада били у пензији?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам, јесам.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Значи, Ви нисте службено од мене тражили никакву изјаву?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не службену, него приватну онако.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Јесте сигурни да сте тражили изјаву за генерала Ђокића, а не за Слободана Милошевића, да будем део његове одбране?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: За Слободана Милошевића нисам сигурно, јер ја сам се посвађао са њим, он је за мене злочинац, злотвор, како год хоћеш. Да није било њега, Туђана и Изетбеговића, не би било ни нас.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли се тачно сећате, зашто нисам хтео да Вам причам ништа о Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не бих ја о томе да се изјашњавам.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Зашто? Мислим, то је моја изјава.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Зато што сте ме довели у непријатну ситуацију, заобиђите то питање.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли могу да Вас подсетим? Ја ћу да кажем, да ипак не буде нешто тајновито. Рекао сам да Вам, да је двоје моје деце шест пута хапсио тај режим као чланове «Отпора», да је мени одузето оружје јер сам противник режима и да због тога немам намеру да будем сведок одбране режима против кога се моја породица борила. Тога се не сећате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: И имам још само пар питања. После Ваше функције у Четвртој оперативној зони, Ви сте били командант Дринске дивизије?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, Оперативне групе «Дрина».

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Шта је она покривала?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: 161 километар по фронту и по дубини река Дрина, по дубини Колубара.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Можете да датирате датум тога?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Датум, отприлике, када је формирана група «Дрина», година?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Формирана је 1992. године 15. априла.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: 1992. године, 15. априла?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам 01. јуна преузео ту Оперативну групу «Дрина».

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: То је када смо Ви и ја ишли на Дрину да обиђемо ову моју јединицу која је бранила границу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, и била је одлична јединица, сачувала је све Муслимане који су радили у «Хидроелектрани», њих тринаест.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Добро, то је сада небитно, интересује ме, колико је активних официра било под Вашом командом у тој Дринској групи, отприлике?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, није много, око тринаест, можда у почетку.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Да ли се сећате да су у штабу Ваше Дринске те групе била двојица резервних официра, на пример, Мирољуб Ивановић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мирољуб Ивановић је био командант диверзантског одреда и ангажован је на обезбеђењу моста Шепак.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Сећате ли се да је био у штабу Вашем том?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, није, он је био као командант смештен у Бањи Ковиљачи у оним објектима војним.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Говорим о штабу Вашем.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, у штабу не.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Није био?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У то време није био.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: А не значи Вам ништа ако кажем да смо нас двојица били једини резервни официри у Вашем штабу Дринске дивизије, ја на месту помоћника начелника за обавештајне послове, а за Ивановића се не сећам?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не могу.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Не сећате се?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ивановић је касније, сећам се њега, био је референт, али као резервни официр.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Хвала, толико о смењивању, хвала. Имао бих само, не могу да Вам дам примедбу, јуче је убачено у списе војна ова документација коју нисмо стигли да погледамо, а могла је да буде битна за ово сведочење. Постоји ли могућност после увида у те списе, да се сведок поново позове?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Перићу, то није јуче убачено у списе. то постоји доста већ давно у списима и има на сваком документу, свако од оптужених има право да разгледа списе, Ваши адвокати такође.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Ја се онда извињавам, ја то нисам знао. Ја сам схватио да је то јуче.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јуче је то прочитано као доказ на претресу, а на сваком документу.

Опт. ДАРКО ПЕРИЋ: Извињавам се, не морате ми објашњавати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не ништа, идемо даље, од оптужених, само редом, Влајковић, изволите.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: Добар дан, господине пуковниче. Ја ћу два кратка питања. Прво је, где се добија задатак од претпостављеног старешине?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не добија се сигурно у канцеларији, на раскрсници пута, него на земљишту, усмено или писмено се даје.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: Добро, хвала. Пошто сте ми Ви били командир у Зворнику, покушајте да се сетите или ако имате неки извештај званичан, како сам се ја понашао по правилу службе, у далеко сложенијој ситуацији него што је био Ловас, гледано чисто официрски, сконцентришите се да ми одговорите?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Дисциплинован официр, поуздан, поштен, таква је била и војска и све задатке сте извршавали беспрекорно, иако је било захтева од председника општине Мали Зворник да се војска обрачуна са Муслиманима који раде, тринаест њих у «Хидроелектрани», то је спречено захваљујући теби, јер си имао добре односе са овим Муслиманима и сви су остали на радним местима. Такође, на захтев, такође била је организована једна група да сруши џамију, то сте открили благовремено и тај који је требао то да реализује, вођа групе одредио сам га да ми одговара за џамију, иако је у Малом Зворнику доста Муслимана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, краће са тим џамијама, то немамо у оптужници.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: Добро, хвала Вам. Имам једно, да кажем, примедбу. Примедба се односи на став заменика тужиоца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не чујемо Вас.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: Примедба, примедба.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: На став заменика тужиоца, у јединици, нашој јединици, сви војници су били значи регрутовани са оценом «одличан» и из редовног војног састава, а претпостављам да и командни кадар од десетара, водника и мене као командира чете су били исто тако са високим оценама, тако да не буде став да је наша јединица била нека скупљена с конца и с конопца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није примедба за сведока.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: Не, не, само примедба уопште.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ово за тужиоца, нећемо сада примедбе на тужиоца.

Опт. РАДОВАН ВЛАЈКОВИЋ: Хвала, хвала, пријатно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, оптужени Јосиповић.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Добар дан. Господине Ђокићу, рекли сте да сте Ви прошли током своје војне каријере, да кажемо тако, сва места у једној пешадијској јединици, па бих Вас замолио да нам кажете само, колико у чети има водова, по тадашњој организацијско-формацијској структури тадашње ЈНА?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, креће се од три до четири вода.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Три до четири вода, хвала. Реците ми, ко командује водом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Командир вода.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: У ком чину је потребно да буде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, може и десетар, млађи водник, све зависи од расположивог капацитета, најчешће су потпоручници.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Хвала. Реците ми, какав је међусобни однос командира водова, што се тиче њихове надлежности?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, међусобни односи мора да владају.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Да ли су они равноправни у тим односима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесу, само што командир првог вода има већу одговорност, он је заменик командира чете.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Да ли постоји формацијско место заменика командира чете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Ако је одсутан командир чете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само тренутак када смо код овога. 1991. године, да ли је заменик командира чете Влајковића био оптужени Јосиповић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако је био командир првог вода, он је формацијски заменик.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то постојало формацијски 1991. године?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Формацијско место заменика командира чете у то време није постојало.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није било, није било.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Него по некаквој логици ствари, командир првог вода.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не по некој логици, него увек командир првог вода је заменик командира чете.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: А у случају да је одсутан командир вода, првог вода?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Онда наставља други или по оном редоследу који одређује командир чете способнији.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Добро, значи то је командир првог вода под претпоставком, рецимо, да је пристао, значи он би преузео улогу заменика командира чете. Реците ми, каква је надлежност.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ово још једном да детаљно појасни, то ми је битно, да ли је, значи, формацијски није постојало 1991. године заменик командира чете, али фактички то јесте, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, ни у батаљонима класичним пешадијским није постојао заменик командира чете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, да се не вртимо око овога много. Ја сам Вас малопре питала, појашњавајући ово питање Јосиповића, да ли је Јосиповић био заменик командира чете Влајковића, Ви кажете, јесте.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У његовом одсуству јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само значи у његовом одсуству?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У његовом одсуству.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када је присутан?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Када је присутан, он је командир првог вода, командује са својим водом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Значи, разјаснили смо да онај командир вода који је присутан, ако је одсутан командир првог вода, он преузима улогу командовања четом. Иначе, у случају присуства командира чете, да ли командири водова имају надлежност командовања четом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Захваљујем.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У присуству командира чете, не.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Хвала, и реците ми само, с обзиром да је ова јединица била, додуше то сте већ малопре говорили када Вас је Влајковић питао, она је била ангажована у још неколико наврата, да ли је та јединица имала било какав инцидент?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Захваљујем, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, ко има питања, редом идемо. Зоран Косијер оптужени, изволите.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добар дан, Зоран Косијер.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете да седнете.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Господине Ђокићу, данас сте рекли да су «Бели орлови» и «Душан Силни» били под командом Јовице Станишића, па Вас питам, да ли је Вама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас уопште не разумем.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Сведок је данас рекао да су добровољци «Бели орлови» били под командом Јовице Станишића. Ја га питам, да ли му је познато у Славонији, да ли је иједна

добровољачка јединица била ван система командног ланца Југословенске народне армије?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам Вас разумео овај други део питања, али да Вам одговорим. Јовица Станишић је одобрио формирање тих јединица, али није се бактао и тако спуштао ниско да буде командант тих јединица.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: А да ли је Вама познато које су биле јединице под његовом командом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Под његовом, ниједна.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Ниједна?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Бар мени се чини.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Како, прво кажете ниједна, а сада кажете да су ови били под његовом командом?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је одобрио формирање паравојних формација. Шта су направили од Легије?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте се опет враћати, молим Вас на Легију, одговорите на други део питања оптуженог, да ли су добровољци били у саставу и ланцу командовања ЈНА?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Требали су да буду све јединице, то сам неколико пута поновио. Све што се налази у зони одговорности, све што је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питање је гласило, да ли су били?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, то ми није познато.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Ако Вам кажем да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте сада Ви одговарати на питања, питајте га, а после ако имате примедбе.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добро, прећи ћу на друго питање. Кажите ми, капетан Градимир Вељовић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Градимир Вељовић, то је Ваш официр био, јел тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, Вељовић.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Он је дошао у Ловас 10.-ог увече, јел тако?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Косијер, ја Вас молим да не одговарате на питања, значи поставите питање.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Када је он дошао у Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је дошао 09.-ог са својом јединицом.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Добро, хвала.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И остао до краја.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Хвала, а кажите ми, да ли Вас је обавестио да је био присутан када су постављена минска поља у зони одбране села Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Не? Да ли је инжињерац који је постављао минска поља био дужан да Вам достави евиденциону карту минских поља у зони села Ловас?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Треба да достави записник минског поља Димитријевићу, Деветаку и свим јединицама које су ту биле.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да ли је Вељовић требао?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А Вашим, Вашим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли то значи и Вашим јединицама?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Свим, свим јединицама.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Значи ли то да је Вељовић требао први да има ту карту?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Шта први да?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да има те податке?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, Вељовић је имао само бригу о свом људству, иначе, не о Ловасу није био никакав командант, искључите то.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: А господине.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нити је могао коме да командује, био је ауторитативан човек који се разуме у све и можда је пружио неку помоћ адекватну.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо само на конкретне одговоре.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Господине Ђокићу, кажите ми, како може да води бригу о својим војницима, ако зна да су постављене, да је околина села минирана, а не може да им објасни где су минска поља?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мени то није познато.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Није Вам познато? Данас сте рекли да су добровољци могли да преузму команду лично на минском пољу, за тај део Вас питам.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам да ли су могли, да ли су плаћени да то одраде, ја то не знам, то су претпоставке разне.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да ли то значи да су били онда потчињени добровољцима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није, јединица ТО није била потчињена добровољцима. Они су ишли за њима, натерани су да иду тамо

где јесу кренули, али нису знали за минско поље, нису имали везе са тим. Онај је командовао ко је напред ишао, он је командовао са цивилима, а не са јединицом ТО.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Кажите ми, ко је командовао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, не знам ко је, помиње се неки «Аждаја».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где се то помиње?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Ко Вам је то рекао да се помиње?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажете, помиње се неки «Аждаја», где?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Добио сам информацију од Влајковића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Од Влајковић Радована.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Да видимо само још нешто, да, данас сте рекли исто да су Ваљевчани који су били у минском пољу, честити, па Вас ја питан, ко су они други који су исто били у минском пољу? По чему они Вама нису честити?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Они су жртвовали као и мештани, сви, комплетно људство које је кренуло у минско поље, било је жртвовано. То што су остали живи, захваљујући ономе ко је поставио те mine.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Нисте ми опет одговорили на питање, ко је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, господине Косијер, погрешно сте формулисали питање, он није рекао да нису били честити неки други и рекао је да сви који су ушли ту, да су жртвовани.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Госпођо председавајућа, обзиром да сам ја био у минском пољу одмах иза мештана села Ловас на већ познатој којој удаљености, да не спомињем, ја спадам у категорију оних који нису дефинисани, да ли су честити или.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Скратите мало, није сведок рекао да нисте честити, рекао је да су сви који су ту ушли, жртвовани.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Питао бих га још, да ли му је познато, које су злочине добровољци учинили у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам рекао, на простору Југославије бивше.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Не питам Вас, оставите Југославију, Југославија није предмет расправе, него је Ловас.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познат ниједан злочин, али чуо сам цифру.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Довољно је.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Од 70 погинулих у Ловасу, 20 у Товарнику, према томе, било је.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Конкретно.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нису људи извршили самоубиство.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Ја Вас питам да кажете конкретно.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Конкретно, не знам ни ти да ли си био тамо.

Опт. ЗОРАН КОСИЈЕР: Па, не знам ни ја да сте Ви били. Хвала, пријатно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље. Оптужени Александар Николајидис.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Дobar дан. Госпођо председавајућа, ја сам хтео да предложим да му покажете фотографију коју сам приложио, па да препозна на њој који су добровољци, ко је територијална одбрана, ко је војска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сада немам ту фотографију овде, не знам конкретно на шта се односи.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Бивши територијалац је, ТО се разликују добро, јер су носили најновија маскирна одела, а остали ови СМБ униформе, био је старији и новији модел.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Мислите, нико осим тих није имао нове маскирне униформе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Можда сте имали неки други тип, али ови су се разликовали.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: То бацање бомби што сте рекли у Ловасу, Ви сте поменули то?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: И то је било довољно само?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, за мене је било довољно, јер сам наишао да се информишем о стању, има ли проблема. Чуо сам то, видео сам да је жена није погинула.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Нисте ништа предузели поводом тога, само то, опомена и у реду је?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Има командант који је имао зону одговорности, а и Ви сте имали свог команданта, ако сте из јединице «Белих орлова».

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Јесте пренели то команданту зоне одговорности да се тамо бацају тако бомбе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не сећам се.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Рекли сте за Лончара, овај, да није бринуо, да није слушао тамо никога када му се прича, да је играо шах, те претраге терена, да је слао људе, да није ни знао где шаље, па зар нисте Ви то исто радили тако?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Шта ја нисам?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Распоређивали људе тако на теренима.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У рејону где је он наредио, али само у Чаковцима. У Ловасу њихови људи су распоређивали то. Према томе, морао сам да пођем, први пут људи долазе на непознату територију, мора да им одредим основни и допунски правац дејства, зону одговорности свакој чети, да се не укрштају, да прате, да контролишу целу зону.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Одвели сте људе у Ловас, то је за Вас непознат терен.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја их у Ловас нисам позвао, ја у Товарнику сам их.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Али, одвели сте их.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Али, одвели сте их.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Товарнику сам их одвео, у Ловас само део љишке чете до задруге испред села, у оној ували где је и постављено минско поље.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: И ту сте их оставили?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ту сам их оставио, поставили смо обезбеђење, рекао човеку да не мрда никуда, да не извршава наређења. Међутим, дошли су, наредили, у 23:00 ушли су у село.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ово што сте рекли, прљави, брада, родитељи разведени, из Босне, из Хрватске, какво је то мерило?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То је мерило да схватите да Србију не каљате више.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли таквих нема у војсци, у територијалној одбрани?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јер, стани, реци ми, да ли има неко из Крагујевца, из Лесковца?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да има разведене родитеље? Рекли сте да сте имали 15000 људи, да ли ниједном родитељ није био разведен, да ли су сви били обријани?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ти не можеш са тим питањем, то може госпођа Наташа Кандић или госпођица, да направи статистичке податке ко су ти људи који су чинили злочин, одакле су дошли.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ја сам Вас питао, да ли је то мерило, ако је неком родитељ разведен, да је.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Слушајте, паравојне формације су направљене од криминалаца, од затвореника.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: У војсци нико није био криминалац?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Томе је кумовао Станишић.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли у војсци нико није био криминалац?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пређите даље на питања.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Рекли сте да су «Бели орлови» и Јовићевци паравојне формације и да су намерно прављене.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ко их је правио?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, ја ти рекох, одговорио сам на то питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо то више пута.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли су ти људи који су их правили, били у власти?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесу.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Што би правили паравојне формације онда?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Издају врши власт, врх власти, врх.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Што би правили паравојне формације када су могли.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Поред онакве ЈНА нису требали да направе, не би ниједан злочин био, ниједан официр честити није направио ниједно кривично дело.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А ко је облачио и наоружавао те људе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам, одговорио сам на то питање.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли Вам је познато да је баш територијална одбрана нас облачила и наоружавала?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познато, у мојој зони одговорности није.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли знате да је напад на Ловас почео са гранатирањем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, десно.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли су то добровољци гранатирали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На то питање сам одговорио.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли су добровољци поставили мине?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И на то питање сам одговорио.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ту све око минског поља, да ли су добровољци урадили?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Дао сам одговор.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Зашто се на Лончара нисте жалили даље, пошто Вас ни он није слушао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није он мене ни морао да слуша, онај ко га је поставио, послао тамо у бригаду, њему је полагао рачуне.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Какав и коме сте Ви поднели извештај у вези Ловаса?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја никакав, нисам био надлежан.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Јесте имали обавезу да поднесете извештај?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Никоме?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не. Поднео сам извештај свом команданту шта се десило, из Ловаса када сам извршио смену јединица, отишао сам у Београд и упознао га са том ситуацијом.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли сте били у Ловасу да видите све то и да?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, дошао сам можда два или три дана после тога.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: И након тога Ви дајете извештај, то је меродаван извештај?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Оно што сам сазнао.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Осим тог Петронија, да ли сте чули још неко име тамо?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А одакле Вам податак да је из Сребренице?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Одакле Вам податак да је из Сребренице?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ту негде преко Дрине.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Стављам примедбу на цео његов исказ, целу његову изјаву, он је то све причао све што је слушао у међувремену и што је водио разговор.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Треба да се верује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, можете да се вратите.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Какав је војник, то се види.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, стигли смо напокон да Вам председник већа и чланови већа постављају питања. Господине Ђокићу, Ви сте и данас и у истрази рекли да приликом те једне посете Ваше, једне од посета Ловасу, потпуковник Димитријевић је рекао да ће да «иде у чешљање терена». Хоћете ли да ми објасните, како ће то он да иде у чешљање терена, да ли ће то да крене сам, да ли ће неком да нареди, на који начин ће потпуковник Димитријевић да иде у чешљање терена?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам уопште хтео да се распитујем око тога, јер сам му забранио да то уради. Рекао сам да није његово то, да прво обавести пуковника Лончара да он има снаге и средства са којима ће извршити чешљање терена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али, нисте се тада запитали или њега питали, како ћеш ти да идеш у чешљање терена, када ти ником не командујеш?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није било потребе, јер сам му забранио то да чини и он се и не појављује нигде ни касније, војници га нису видели. Влајковић није примио задатак од њега. Где је он био у то време и шта је радио, ја то не могу да потврдим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми, да ли је потпуковник Димитријевић, а овде оптужени Миодраг Димитријевић, био координатор за борбена дејства?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, рекао сам, дао сам првобитну изјаву – у позадинском обезбеђењу, о бризи о људима и тако даље. Чули сте да два дана нису, како рече Љубан Деветак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то смо све слушали, само ми одговарајте директно на питања.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је био координатор за шта?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: За позадинско обезбеђење, да брине о смештају људи, о њиховој безбедности, да им укаже као искусни официр, то су ипак резервне старешине, да им укаже како да организују одбрану, како да врше смену јединица и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У истрази сте то јасно рекли, да је био координатор између команданта друге бригаде и јединица ТО.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је у том смислу потпуковник Димитријевић требало да преноси наређења Лончарева везано за одређене задатке које би издао командант друге пролетерске гардијске механизоване бригаде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није имао потребу уопште.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да је добро, да се добро организовао командант бригаде, да је претпочинио другом батаљону.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не причамо да је се и шта би било када би било, него да ли је у том смислу, пошто Ви говорите да је он координатор између друге бригаде и јединица ТО, то сте у истрази рекли?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта то значи, објасните ми, у ком смислу, да ли је он требао са Лончарем да контактира и преноси задатке?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је само требао код Лончара да оде оног момента када има проблема у јединици, да немају храну, да немају муницију, било шта да им недостаје, да га упознаје са тим, али не и да ангажује људство, не да предузима неке мере, а чујем од Деветака да је имао неку наредбу којом га је Лончар ваљда овластио, нисам видео ту наредбу и не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А на који начин ће Дарко Перић да добија наређења и од кога, с обзиром да сведок Душан Лончар и оптужени Дарко Перић тврде да се никада нису срели?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, то је њихов проблем, то је проблем команданта бригаде. Он може да каже да није уопште био на том простору.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви знате, да ли су се они уопште срели?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Требао је да води рачуна о њему као о сваком команданту батаљона.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви тамо њих упознали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да ли сам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Упознали Лончара и Дарка Перића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја се не могу сетити да ли сам га лично да се поздраве, али он је видео команданте, тамо био је, да ли се сећа или не сећа, то је друга ствар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је познато где и када се Дарко Перић претпочинио Душану Лончару?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Товарнику.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви томе били присутни?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви кажете сада да се не сећате те ситуације?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, не, Ви ме питате, јединице сам довео у Товарник, ту смо застали, питао сам, «пуковниче, довео сам ти војску, ту, где иде, како си планирао да их распоредиш?» Каже, «противдиверзантски одред у Чаковац». «Дај ми официра неког ко», јер он има официра који је имао ту дужност, одговоран за те ТО јединице и тако даље. Међутим, био је неки плашљиви потпуковник, набио се тамо, шта ја знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то ме даље не занима. Мене само занима, која је онда улога потпуковника Димитријевића у координацији између Дарка Перића и Лончара?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није Дарко Перић, он је требало да буде веза између, да оде, да обиђе Дарка, да га приупита, које проблеме има, има ли проблеме, ако наиђе на неки проблем, да мене извести, да ја доведем или нове снаге или било шта да предузем, али од њега ниједну информацију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вас да извести?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вас да извести ко, Димитријевић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да, он није никакву функцију имао командовања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, само мало размислите о овоме што причате. Ако је Димитријевић тамо на подручју оперативне зоне Душана Лончара, у вези тих проблема о којима Ви причате, зашто би Вас извештавао? Зар није логично да иде да обавести Душана Лончара?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Логично је и то је требао пут да буде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И ако наиђе на неки већи проблем да мене извести, али није, није било таквих контаката, нити извештавања, нити било шта. Чак и о овом немилон догађају сазнао сам тек после два или три дана када сам извршио планску смену јединица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Ви сте рекли да Ваше јединице тамо нису биле, односно територијалци, нису били ангажовани за борбена дејства.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У једном од аката команде друге бригаде, борбени извештај од 14.10.1991. године, констатовано је да је за напад на Сотин ангажоване су следеће јединице, први оклопни батаљон, извиђачка чета, чета војне полиције и противдиверзантска чета из ТО Ваљево?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То ми није познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То не знате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Сотин је далеко, ван зоне одговорности Друге бригаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја читам ово што је у томе, доле у потпису, Душан Лончар као командант.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је свашта тамо радио, све је могуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, с обзиром да Ви тврдите да потпуковник Димитријевић није командовао тамо, у свим писменим актима војним, почев од друге бригаде и даље и дивизије, па онда и војним актима Управе безбедности, констатује се да је потпуковник Димитријевић командант?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Овако, госпођо, ако је Лончар написао наредбу и наредио, одредио њега као најстаријег да ради то што пише, онда то ми није познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта то онда значи да Ви не знате да ли је то било или није било?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како онда можете да тврдите да Димитријевић није командовао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није имао право.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, није имао право.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако је одређен, ако је наредбу написао Лончар и ако је одредио тамо за главнокомандујућег, онда то је нешто друго.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви имате сазнања да ли је он командовао или није?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате. Реците ми, на страни 11 записника из истраге од 19.06.2007. године, сте на питање истражног судије

одговорили «да је вероватно по Димитријевићем наређењу Перић Дарко отишао у Ловас»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, то ми стварно није познато, можда сам тада нешто изјавио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тада сте тако рекли да је вероватно по Димитријевићевом наређењу. Зашто Вам је то тада било вероватно?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па ја, искрено кажем, да знам ја бих то потврдио Вама, зашто бих крио? Свако има да одговара за оно што је учинио. Према томе, није ми познато да је по његовом наређењу дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, ово што сада Ви причате, ја могу да разумем да Димитријевић тамо није имао право да командује.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли је командовао Ви не знате.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мени није познато, сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, рекли сте једног момента да је по неком Вашем сазнању, у разговору са Радованом Влајковићем, он одбио наређење тамо?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је у тој ситуацији, ако одбије наређење, био дужан да уради по правилима војне службе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је требао да, он му је био претпостављени. Да је знао, да је минско поље, сигурно не би извршио то наређење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте то, ја Вас молим конкретно сам Вас питала, шта је био дужан да уради конкретно војник који одбије наређење, шта је дужан да уради?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Наређење не сме да се одбије, сем у случају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а ако одбије наређење?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У случају, па зна се шта га чека, војни суд или.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је тада у тој ситуацији био дужан да обавести непосредно вишег старешину од онога ко му је наредио?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, није имао времена, радило се о брзини, неке се журило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле Вама сазнање да није имао времена и шта значи то време у тој ситуацији?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је од доласка у Ловас до извођења те акције шеснаест сати је имао на располагању, од тога десет сати ноћног времена, само четири дневног и за четири сата не знам који војни експерт може да донесе тако брзе процене да уочи земљиште, да процени месно становништво, први пут били, видели, није видео Љубана Деветака, не зна ни ко је и тако даље. Нема тог експерта, најобичније вежбе, најобичније, планирају се по недељу дана, по месец дана, а неке се журило за четири сата да се гурну људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте овде више пута рекли да ова љишка чета овога Гавриловића иде у Ловас 09.-ог.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, увече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, реците ми, шта је та чета радила у Ловасу 10.10.1991. године када је био напад на Ловас? Неспорно је свима да је 10.10.1991. године био напад. Шта су они радили?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На источним падинама села Ловас према Илоку шта је радила тог момента, није ми познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, сигурно можете да тврдите да су на дан напада на Ловас љишка чета са Милетом Гавриловићем била у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, и са пет тенкова била у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су они било какво учешће имали у нападу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, они су увече гурнути у Ловас са намером вероватно да што више страда територијалаца. Неке је био циљ да територијалци ваљевски страдају, тамо да се зна да је Србија била у рату.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У овом оперативном дневнику друге пролетерске гардијске механизоване бригаде, констатује се да ове чете заједно са четом тенковском, Камбер уводи у Ловас 10.10.?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У 18 часова?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није тачно, то је требало тако да буде, али их је неко гурнуо 09.-ог одмах, људи нису ни ручали, одмах крени у Ловас, на непознату територију, где је ратно стање. Неке је стало много и много му се журило, само територијалци да уђу тамо, да изгину, а Ви можете закључке извлачити како год хоћете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, ја само хоћу конкретне чињенице. Реците ми, поменули сте да сте Ви у вези догађаја у Ловасу

реферисали Вашем претпостављеном, то је генерал Ђокић, колико сам разумела?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, шта сте му рекли?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, рекао сам му да се тог и тог дана десио немили догађај у минском пољу, имао сам податак да је 22 хрватских становника, мештана страдало. Он каже, «па што, откуд то да су наши», али тада нисам знао да су гурнути, заједно са мештанима у смрт, него једноставно ја сам мислио да органи безбедности, добиће он извештај од о прве армије и све остало што је требало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте му рекли о активностима људи који су на неки начин Вама потчињени у мирнодопским условима, шта сте му причали, ко је ту шта, шта је ту радио Димитријевић, шта је радио Дарко Перић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, тог дана нисам ништа говорио, нисам знао ни какву улогу ни сада, данас не знам какву улогу је у свему томе имао Димитријевић, какву је имао Перић Дарко и да ли су они учествовали у том, тј. у реализацији, извођењу тог чина, то ми није познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је генерал Ђокић рекао да, пошто Ви немате та сазнања, да то распитате се тамо?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, он је касније, то је примио овако као информацију, јер није, било је речено да се не таласа, да ће то службе, органи да одраде свој део посла, а касније када су му тражили у Хаг, он је тада тајне тражио податке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а због чега Ви пре реферисања тог идете код генерала Ђокића, због чега Ви не разговарате са Дарком Перићем, са потпуковником Димитријевићем у вези тог догађаја? Идете на реферисање Вашем непосредно претпостављеном и Ви не налазите за сходно да са овима, овим људима који су тамо били, потпуковник Димитријевић је највиши по чину, због чега не разговарате да би Вам тај реферат био потпунији?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Речено ми је у бригади да ништа не испитујем, све је у рукама органа, стручних органа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је потпуно нешто друго, испитивање је ствар војне полиције, али Ви.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако Ви.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само ме саслушајте, Ви идете на реферисање код Вашег непосредно вишег старешине и треба нешто да га известите.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То није реферисао обавештењем шта се догодило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Због чега нисте, само мало сачекајте, чујте питање, због чега не питате Дарка Перића, Димитријевића, шта је то било, идем тамо да изреферишем, морам да испричам шта се то десило да Вам они кажу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Они су тада били у притвору у Шиду, тада су били у притвору када сам ја дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је био у притвору?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па сва четворица, ја мислим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми немамо такву информацију. Потпуковник Димитријевић овде није причао.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није војска хтела да крене док их не ослободе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Потпуковник Димитријевић није причао да је био у притвору.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И онако траумиране још да их ја заустављам, мало што су их они стручни органи испитивали, још ја да им седим на рану. Довољно је било да известим команданта где се тај немили догађај десио, да буде обавештен, а он зна од кога ће да тражи податке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, више пута у овом записнику из истраге, односно приликом саслушања код истражног судије 19.06.2007. године, Ви помињете неко разминурање, па кажете, нису, па то треба пипалице, па тако даље и тако даље.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да, људство које крене.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сачекајте питање, чули сте шта сте Ви тамо причали, помињали, то сте и данас рекли. Да ли сте Ви имали сазнање да се тамо на тој детелини, минском пољу дешавало разминурање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, тамо сам рекао да људство ако се знало да постоји минско поље, онда требало је људство то опремити, па има пипалице, па значке и тако даље, имају истраживачи, а ови су кренули без ичега.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А зашто Ви уопште помињете ту разминурање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, како да не помињем када је дошло до експлозије, када старешина из друге бригаде који је био у Ловасу, који је посматрао све време, који није спречио то, долази на лице места после експлозије и каже, «није то наше минско, шта радите», каже, «поставили Хрвати минско поље». «Нису Хрвати, то је наше минско поље, наше». Када је он знао, зашто није спречио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сачекајте. Овде оптужени Миодраг Димитријевић и оптужени Дарко Перић ниједног момента нико од њих не спомиње да је Душан Лончар наредио ову акцију, на било који начин претрес терена? Одакле Ви онда ту правите неке теорије везано за Душана Лончара?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Госпођо судијнице, када дубље уђете у проблем, када почнете да разматате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, ја не желим да Ви нешто закључујете, ја Вас питам, одакле Вама те теорије везано за то?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја бих волео да седи ту Лончар да га ја питам, јел наредио да се постави минско поље, јел обележио минско поље, није, јел послао возила по чету ТО, је ли их чекала вечера, јел гурнуо те људе у минско поље? Све је, то је префригано рађено, није то публиковано.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сачекајте, а ко је наредио ту акцију претреса терена, да ли Ви имате сазнање да је њу наредио Душан Лончар?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он се културно извукао као и Љубан Деветак што каже.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, ја Вас молим да директно ми одговорате и конкретно на питања.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познато, госпођо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није Вам познато?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је познато да у свим војним актима овде које суд има, то су неки борбени извештаји друге бригаде прве дивизије и још неки извештаји Управе безбедности спомиње се да се на овој детелини тога дана, 18. октобра 1991. године, дешавало чишћење мина, разминирање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, није ми познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Никада то нисте сазнали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, али да је знао и ово људство да је знало да је чишћење терена од мина, сигурно не би ушли ту, не голоруки.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мени потпуно није јасно, да за оволике године од тог догађаја никада нисте нашли за сходно да разговарате са оптуженим Миодрагом Димитријевићем и са оптуженим Дарком Перићем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Рекао сам Вам зашто, Димитријевић је напустио Ваљево, отишао за Крушевац, Перић Дарко није хтео да сарађује из одређених разлога које је објаснио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, могли сте да се не сретнете и не видите, али могли сте телефоном да контактирате на било који начин.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: О тим стварима се не говори телефоном, не зна он ко је са друге стране жице, да ли сам ја или, може да се представи ко год хоће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте у истрази помињали оптуженог Миодрага Димитријевића као неког оперативца?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је оперативац у мирнодопском штабу ТО, али не у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су Ваши територијалци били задужени шлемовима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте једног момента да ова љишка и лајковачка чета нису се претпочиниле другом батаљону?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам зашто их није претпочинио, са командантом батаљона сам разговарао, он уопште не зна да му је чета била сво време у Ловасу. Он када то није знао, шта ће друго да зна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, ова љишка и лајковачка чета нису се претпочиниле овима из друге бригаде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И командир чете љишке тврди да је за свој рад одговарао тенковској чети.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли је сходно томе могло да дође до тога да се противдиверзантски одред није претпочинио другој бригади?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тог момента, 09.-ог је био претпочињен, а шта је даље рађено, да ли су они мењали зону одговорности, да ли су друге јединице преузимане, мени стварно није јасно. Знао да су многи напуштали и Паскаш је имао проблема у Мирковцима,

када му је побегао део људства па су довели моју полицијску чету да спасе бригаду мало, да остане, свашта је било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте у једном моменту да је Лончар дошао после експлозије тамо на минско поље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, Лончар није, него је имао свог официра. То Вам стоји у записнику оном из Хага, има са интернета скинуто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који то официр је био?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који то официр је био, да ли имате Ви неких сазнања?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, знам да је био тамо, да је дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте када сте давали изјаву у Војно-безбедносној агенцији 22.03.2007. године, да сте Ви упознали Љубана Деветака: «Током боравка у селу упознао сам и Љубана Деветака којег су ми представили као команданта места»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја се сећам Љубана Деветака само са телевизије. Ево сада сам га други пут видео. Ако он има сазнања да смо били, можда је био присутан тамо, али ме није интересовало ко је тамо био присутан, ко је на којој функцији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, пошто је ово изјава Ваша из Војно-безбедносне агенције, да ли сте га упознали или нисте?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам, ево други пут га видим сада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, реците ми, да ли је постојао међу територијалцима из Ваљева неки «Боксер», кога су звали «Боксер»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесте, био је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је то?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Уз Перић Дарка, али ближе не знам ништа о њему.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не знате име, презиме или тако нешто слично?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, чуо сам да је родом из Ужица, да је побегао из Ваљева, али ништа о њему не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У наредби команде друге бригаде од 10.10.1991. године, констатовано је: «ТО Ваљево запоседа следеће рејоне: са првом и другом четом поседа село Ловас, по ослобађању села и успоставља цивилну власт». Да ли је то задатак био чета Ваших, да тамо успостављате цивилну власт?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тамо је већ постојала цивилна власт. Они су били у одређеним рејонима, затварали су одређене правце, од упада «зенги» и осталих, а тај део што је написано ван бригаде, није ми познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када Вас је истражни судија, на страни 8 записника из истраге од 19.06.2007. године питао везано за чету из Лајковца и Љига, Ви сте овако причали: «Све време су били у Ловасу, све време је била и ова из Лајковца Вељовића», «Значи две чете су биле?», каже истражни судија, а Ви кажете: «Две чете нове». Па Вас истражни судија пита: «Ко је био надређени старешина на те две чете?», а Ви кажете: «Потпуковник Димитријевић је био тај који је у Ловасу, пошто сам проценио да је ту опасније, Чаковци су мирније место, оставио сам га ту и повремено одлазио у Чаковце да видим». Истражни судија каже: «Значи, потпуковник Димитријевић је био главни за те две чете?», Ви кажете: «Да, испред моје зоне, али у оквиру бригаде ваљда је Лончар одредио неког капетана прве класе Марковић Родољуба».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли остајете при том исказу који сте тада дали?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мислим, то је тачно да је он пратио њихов рад, бринуо о њима и тако даље и те две чете никакав злочин нису начиниле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нешто ме друго занима везано за те две чете, нико њима није ни ставио злочине. Реците ми, у време боравка Ваших људи тамо, значи које сте Ви одвели, сада не знамо сигурно ни да ли сте претпочинили или нисте, помињете да неке нисте, десило се страдање 69 цивила хрватске националности. Имате ли некаква сазнања у вези тога?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, то је питање за пуковника Лончара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мене интересује, пошто су Ваши људи били тамо на лицу места, на терену?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако су убијали, ако имате податке да су убијали они, па судите им, брате мој.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не питам, везано за убијање, да ли имате сазнање од тих људи који су били ту, на који начин су се те ствари дешавале?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, стварно не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, какав је био однос између тих људи, Ваших територијалаца и јединице «Душан Силни», команде

места коју спомињете и тако даље, јесу ли они њима били на који начин надређени или не?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То морате питати Вељовића или Гавриловића. Ја нисам ишао у детаље, нисам се распитивао, нема потребе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви њих питали и разговарали са њима у вези тога?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, да ли је, било Вељовић или Димитријевић био надлежан за координацију између тих војних структура и територијалаца Ваших?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И на то питање треба да да одговор пуковник Лончар. Шта је он наређивао, шта је њима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, пуковник Лончар ће бити овде саслушан као сведок, у истрази је саслушан.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја Вам кажем, то су питања за њега.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И оно што ја Вас питам, тиче се Вашег сазнања у вези овога.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Немам сазнања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово сте што значи Ви причате, Ваша су једина сазнања што сте причали са Влајковићем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И ни са ким другим у вези свега овога не причате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Рекао сам Вам, официром безбедности друге бригаде, са њим сам причао и интересовао. Каже, немају они никакве податке у бригади, преузео је то од дивизије и армије и све се завршава на томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је оптужени Радован Влајковић у свим тим разговорима, било када споменуо да се на тој детелини дешавало разминирање минског поља?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не. Они су били ваљда одмах ухапшени, одмах после тог догађаја, одведени у Шид.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми смо један добар део сведока хрватске националности саслушавали, а доста њих је дало исказе и у истрази и један добар део сведока спомиње да је том приликом и тада дошло до разминирања.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Можда онај ко је командовао том акцијом, можда је он разминирао пар мина, али Ви треба да добијете записник о разминирању минског поља, као и записник о

постављању минског поља. Из тог записника о разминирању, добићете све податке, ако га уопште има, а ја мислим да га нема. Кључно решење је минско поље, ко је наредио, ко је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У истрази је, само мало сачекајте, у истрази је саслушан један сведок Савковић Радомир.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, покојни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који је, иначе, постављао то минско поље, тврдио је да је то било на четири локације, тврдио је да је том приликом погинуо један војник и у војним документима, такође постоји податак да је на четири локације минско поље и да је, и тај сведок Савковић Радомир, који је, иначе, покојни, па суд неће моћи да га саслуша, има овде у судници је рекао да је Градимира Вељовића обавестио о том минском пољу.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мени то није познато. Тај Радомир Савковић је био велики пријатељ Љубана Деветака, а Љубан Деветак и Лончар су пријатељи из Осијека још, тако да то врзино коло не знам да ли ћете размрсити. Ја имам информацију да је то поставио Хрват, Лемут Алберт, а не Радомир Савковић. Био је болешљив, па је можда преузео одговорност на себе. Мртви више не говоре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Има ли тужилац неких допунских питања? Само моменат, извините.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Прескочили сте оштећене.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Не, они су на крају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: По Законику о кривичном поступку. Уствари, само мало, ја се извињавам, у праву сте, у праву сте, оштећени сада иду са питањима.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли сведок може да нам објасни корелацију између друге бригаде, ТО Ловас и ове добровољачке јединице «Бели орлови», каква је, заправо, та корелација по правилима требала да буде? Судија Вас је питала, каква је била, али ја питам, каква је по правилима требала да буде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: По правилима, све јединице, сво ово људство које се налази у тој зони одговорности, без обзира да ли су цивили, потчињени су команданту друге бригаде, старешини чија је зона одговорности, а у овом случају био је пуковник Лончар Душан.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А добро, да ли су све ове три војне јединице биле у истом нивоу командовања или на неким различитим нивоима?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма, зна се, батаљон, ранг батаљона, ранг чета, не знам какве су ове структуре биле ових осталих, али све то је требало да увеже он, да претпочини неком свом старешини, то је у овом случају требао је команданту другог батаљона, његова чета је била тамо.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли Вам је познато при заузимању, при нападу на Ловас, да ли је било пружања отпора из села, значи од непријатељских снага, ако су се налазиле?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није ми познато.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Кажете у једном тренутку, након тога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, моменат, ја се извињавам, код овога када Вас већ пита пуномоћник, кажете, Ви те ноћи одлазите код Милета Гавриловића.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не те ноћи 09.-ог, не ни 10.-ог, можда је био 12.-ти или 13.-ти.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта Вам рече Миле Гавриловић, везано за напад на Ловас и ситуацију, јер је био на том терену?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, он ми је касније рекао шта се све збило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је рекао?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он ради овде у Београду, могу и да Вам дам његов телефон, немам ту, али да Вам јавим. Па, рекао ми је одмах чим сам ја отишао у 23:00 да су кренули, наређено им је да крену на Ловас. Сутрадан чим су дошли у Ловас, напад је извршен, обијена банка или задруга, не знам шта, силна лова однета, ко је однео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро то, али не интересује ме та банка, него ме интересује, да ли је било отпора тамо?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је било припадника Збора народне гарде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, било је, један му је војник рањен. Да ли је, у којој мери било, нисам улазио у детаље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли Вам рекао Миле Гавриловић, да ли је било припадника Збора народне гарде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ко, Миле Гавриловић? Он је радник Општинског штаба ТО Љиг и био је са својом четом и никакав припадник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не питам да ли је он био, Ви мене не разумете. С обзиром да тврдите да је љишка чета, чији је

командир Миле Гавриловић, била на дан напада у Ловасу, да ли је, шта Вам је рекао, да ли је било припадника Збора народне гарде у самом месту?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, нисам га питао за детаље уопште, нисам имао потребе за тим. Ако Вама треба Миле Гавриловић, позовите га, одазваће се човек.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Зна много више него ја.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А у истрази је сведок рекао да му је Миле Гавриловић рекао да тог дана нису опалили ниједан метак, ако се ја добро сећам, ако сам добро цитирала?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја то не верујем да сам изјавио и нисам ни могао да тврдим да ли су опалили или нису.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Па, кажете да Вам је он тако рекао.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не знам.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Даље, сведок у истрази и данас је, чини ми се, поновио, каже да му је Димитријевић, оптужени Димитријевић тада у једном тренутку рекао «убише нас снајперисти».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: И да ће из тог разлога да пође у акцију претресања терена. Па, да ли му је Димитријевић тада рекао, колико је припадника његове јединице страдало од тих снајпериста?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Па, како је објаснио ту изјаву своју, «убише нас снајперисти», како?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, вероватно ноћу када излази, каже, бију. Они се после полицијског часа набију у зграде унутра, нико није заклоњен и заштићен од.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли је ова јединица којом је командовао оптужени Димитријевић пре или након овог догађаја на минском пољу, обављала неке активности у смислу претреса терена или неке сличне активности?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Прво, Димитријевић није командовао, а друго, ја не знам шта је он радио, њега војска није видела за време претреса терена, не знам где је био.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Добро, а да ли је та јединица обављала било какве сличне активности или активности претреса терена?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Не?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Зашто сте Ви, пар пута сте и у истрази и данас на претресу рекли да сте Димитријевићу врло одлучно, категорички забранили да обави, и то два пута, да обави ту акцију претреса терена, зашто сте тако били одлучни?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тачно сам му рекао, да није то наша намера, никакав мотив или циљ смо имали, нити шта је добила територијална одбрана Ваљева убијањем тих људи. Нама је требало да створимо поверење код тих људи, да будемо добри са њима, да им помогнемо у сваком погледу, што смо и чинили.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А да ли је Вама познато, зашто је оптужени Влајковић одбио да изврши задатак који му је постављен? Из ког разлога он одбија задатак управо тај?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Одбија задатак тај зато што је некомплетан, ништа не говоре, податке о непријатељу, да му се изда задатак на терену, да он тај задатак пренесе потчињеним својим, него, једноставно, идеш, па не можеш то, нема шта, мора да се каже ко је десно, ко је лево, он је имао формацијску јединицу у којој је свако одељење имало борбени распоред, знало се ко је командир одељења, знало се ко је командир групе, ко је осматрач, ко доноси муницију, ко је заменик командиру одељења, ко је лево, десно, да зна да каже, пази Марковићу десно, лево, значи то је уиграно људство које се познаје десет и више година.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Да ли је Вама позната особа пуковник Драго Ромић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Чуо сам за њега, он је био мислим начелник прве гардијске дивизије.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: То лице је 21.10.1991. године у својству начелника штаба поднело редовни борбени извештај у коме, између осталог, стоји: «У току јутра 18.10.1991. године припадници одреда ТО Ваљево су одбили да иду на задатак, јер су чули од мештана да је терен око винограда миниран. Након убеђивања од стране команданта ТО Ваљево потпуковника Димитријевића, команданта одреда, капетана прве класе Перића, те уз обећање да ће испред њих у строју ићи приведени мештани села Ловас, пристали су да пођу на задатак». Да ли сте Ви у то време требали да будете упознати са овим и да ли сте упознавани на било који начин са борбеним извештајима са тог терена?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, сигурно. А то, није ми познато да је Димитријевић био испред строја и да је командовао са том

јединицом. Која је улога била Перић Дарка, ја то стварно не знам, али у претрес терена, на минско поље, не иду ни цивили, ни војска без опреме, не знам који пут да поновим.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Добро, да ли су Димитријевић, Перић, Влајковић, могли да дозволе или смели да дозволе на било који начин да се цивили под претњом оружјем, воде било где или воде у било какву акцију?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Мислим, нису имали право.

Адв. БОРИС ЗОРКО: Судија, морам да приговорим и шпекулација чиста.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Сведок је у једном тренутку рекао да припадници ТО нису убијали, пљачкали, силовали на територији на којој су се налазили, па да ли је сведоку познато, ко је то чинио?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, на том простору немам ту информацију. Ми смо били од Аљмоша преко Бршадина, Богдановци, Маринци, Хевиковац, Мирковци, Врапчана, Нови Јанковци, по дубини сва она села, такве податке немам.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: А сведок у истрази у једној реченици каже, нешто у смислу, како је могло да се то дозволи, с обзиром да се знало да је друга бригада поставила минско поље. Па, одакле је сведоку познато да је друга бригада поставила минско поље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Рекао сам Вам из записника, на интернету извучено, где официр из друге бригаде долази, пита, «шта је то?», каже, «поставили Хрвати минско поље». «Нису Хрвати, наше је минско поље», прочитајте то и једноставно отишао, није хтео ни да да задатак, нити да покушава да спашава оне рањене.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Ко је од официра у том тренутку који су били присутни у Ловасу, морао да зна да је у околини Ловаса, да су у околини Ловаса постављена минска поља?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Требали су сви да знају, и Димитријевић и Перић и Љубан Деветак због месног становништва, тамо вероватно постоје и виногради и тако даље. То минска поља како су они постављали, па и њихови тенкови су улазили у поља, минска поља, нити је обележено, нити, мислим, хаос је био. Без начелника инжињерије, који треба да зна, који треба да да задатак и том Савковићу, није уопште упознат о изradi минског поља, заобиђен је, значи Лончар је директно командовао са њему оданим људима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То су све, колико сам ја разумела, овде Ваше претпоставке.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, начелника инжењерије нисам поменуо, начелника инжењерије нисам, а он је тај који води и ратни дневник и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас молим да се концентришете на Ваша сазнања и чињенице које Ви знате, ти натписи на интернету и тако даље и неке претпоставке и закључивања, то да оставимо по страни. Ми тражимо од Вас податке као од човека који је тамо био и чије су јединице тамо биле.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: А не верујете нашим очима и ушима?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, ја управо хоћу то да чујем шта сте видели очима и чули, а не оно што сте, ми можемо исто на интернету да читамо, то не морате Ви да нам причате. Изволите даље.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али можете проверити, можете тог официра довести.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Како сведок као високи војни официр објашњава чињеницу да су сви припадници друге бригаде и добровољачке јединице «Душан Силни» који су се налазили на минском пољу и околини, преживели, значи, одлазак и боравак на минском пољу, док је 22 цивила који су се, који су били са њима, страдало и десетак тешко рањено?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Госпођо, напоњем Вам, онај ко је поставио минско поље није добро предвидео, да лет парчади не иде низбрдо, него лет парчади је, тамо је увала ако сте били на лицу места, штета што нисте извршили реконструкцију тог догађаја, као што се на многим местима ради, па да видите, зашто није погођен ниједан територијалац.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Па, да, али конфигурација терена мени не звучи као неко разумно објашњење будући да је већина цивила.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ако знате лет парчади како иде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље са питањима, да се не бавимо много.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Још једно питање, на који начин, сведок је и у истрази и данас на главном претресу поменуо да је Димитријевић тада у Ловасу био најстарији, најстарији по годинама или по чину, по чему је био најстарији?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Нисам ја тврдио ништа, ни да је био најстарији, он је био у чину потпуковника. Да ли је и тог дана

када је изведено то на минском пољу био је потпуковник друге бригаде, ко је старији, ко је млађи, ја то не знам. У сваком случају старији, јер су биле потчињене све јединице бригаде, тај који је био, није спречио и нема, није било ниједног припадника из друге бригаде у минском пољу, само територијалци, то људство од Јовића и ови мештани.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Ја сам хтела да Вас питам, овај, пре него што Ви одводите по задатку те чете тамо у Товарник и где се обавља тај чин претпочињавања, да ли Ви добијате, да ли сте информисани о томе, шта се догађа у Товарнику, шта се догађа у Ловасу, Опатовцу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, нису били дужни да ме извештавају. Јединица када се претпочини, то је као млада када оде у другу кућу, родитељи немају шта са њом, могу да је питају, јеси добро ћерко или ниси.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, али Ваш задатак да им помогнете у успостављању власти, да ли је то, тај задатак праћен неким објашњењем, шта се тамо у Ловасу догађа, каква власт, да ли нема власти, која власт, зашто?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Они нису ни били у центру села, него су ишли по ободима, затварали су те правце.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Окренули сте сада микрофон, гледајте у монитор, не морате да се окрећете.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Извините, били су на тим ободима села, штитили су село од упада, требале су да се извлаче снаге из Илока, Бапске и остало и куда би ишли, него би ишли преко Ловаса. А то, успостава власти, како је то регулисао командант друге бригаде, то је његов проблем. Он је овластио Љубана Деветака да је он главни, успостава власти, руковођење, одређивање и са тим заробљеницима, војска није имала са тим ништа.

НАТАША КАНДИЋ: А како Ви знате да је Лончар поставио Љубана Деветака за главног, како знате?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам чуо када ми је дословно рекао, «тамо је Љубан Деветак главни», а ја нисам гледао тамо.

НАТАША КАНДИЋ: Када Вам је то рекао, у Товарнику или?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: У Товарнику, на командном месту.

НАТАША КАНДИЋ: Рекао да је, шта, да је Љубан Деветак командант?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја имам утисак да Ви све нешто штитите тог Лончара. Нема команданта армије Спирковског, нас је гурнуо тамо у Славонију, иде у Карађорђево.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђокићу, одговарајте на питања конкретно, не морате да коментаришете.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, хоћу да Вас усмерим мало, да размислите мало шире.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ми хоћемо да утврдимо истину.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Дobar командант је онај који гледа и преко брда, а не онај до брда. И Ви морате мало шире да погледате.

НАТАША КАНДИЋ: У истрази помињете на питање тужиоца, Ви говорите и о томе, да сте Ви сазнали о догађају на минском пољу из приче Влајковића, а такође помињете и једног очевица који Вам је рекао и знате шта ми је ту нејасно.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, припадник његове јединице.

НАТАША КАНДИЋ: Али знате шта ми је ту остало нејасно, Ви кажете, «Е, он каже», тако сам ја разумела, «док су ишли, овај, према детелини, према виноградима, онда је тај «Аждаја» рекао шта да раде када виде и наиђу на минска поља».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, ако случајно наиђете на минско поље.

НАТАША КАНДИЋ: Е сада, да ли се то, овај, како он прича, да ли се то догађа на почетку када они крећу пре него што су кренули, јер први пут Ви помињете то минско поље, ето, да Вам очевидац каже да неко зна за минско поље и да казује како се понашају?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тај који је руководио том акцијом, упозорио је, уколико наиђете на мину, зауставите се. Један је приметио мину, заустављени стоје и подигните руку, тај који је руководио том акцијом. Када је овај рекао, да ли је рекао «мина» или не, једноставно се бацио на мину и дошло је до експлозије. Даља судбина осталих, Ви знате када нешто експлодира, прво што човек оде, легне на земљу. Да ли је неко пуцао на те цивиле или не, то сте Ви требали да установите прегледом оружја, не Ви, него неко је требао, ако је вршио проверу и испитивање па да каже, запиши, из пушке Влајковића је пуцано.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, краће одговарајте у вези тога, то смо већ чули.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Судија, јел могу ја само?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете ништа.

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Имам примедбу само.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово су цитати из истраге шта прича очевидац, комшија овог човека.

НАТАША КАНДИЋ: Када сте Ви то разговарали, да ли је то иста прилика када и са Влајковићем или са овим очевицем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Касније.

НАТАША КАНДИЋ: Касније?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Када је и он давао изјаву, саслушаван, пошто ради као домар у школи, непосредно близу мог стана, долазио је ту и причао шта је било и тако даље.

НАТАША КАНДИЋ: Па, ја сада једно питање само, да ли из тог разговора са њим, да ли Ви стичете мишљење да се о том минском пољу зна пре него што се креће према виноградима, односно детелини?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма, о минском пољу, рекао сам сто пута, минско поље да су знали да је постојало, нико не би ушао тамо, бацили би оружје, не би нико ишао у смрт, људи имају породице, доста је породичних људи, баве се бизнисом, није му стало до тога, нису то муџахедини.

НАТАША КАНДИЋ: Али, да Вас подсетим, Ви данас кажете, све је то било планирано, организовано, па сада се то не слаже са овим што говорите.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Када све сложите и видите, видите да је Хрватима био потребан Ловас, Ви то признали или не, то је Ваш проблем, њима је то требало, да наплате дугове. Ако овај суд донесе одлуку да Србија плати одштету ратну, то нека буде Вама на души.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо на конкретна питања, то смо чули већ сто пута.

НАТАША КАНДИЋ: Кажите ми, да ли сте Ви знали у то време, да ли сте били службено обавештени да је Председништво СФРЈ било донело одлуку о томе, да се све добровољачке паравојне јединице стављају под контролу ЈНА?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Код мене није био ниједан добровољац, били су разврстани у јединице, одељења, групи и тако даље, то ми је познато, али шта су предузели на том плану, ја не знам.

НАТАША КАНДИЋ: Ја Вас питам, да ли Вам је било познато, да ли Вам је неко предочио, зато што је то била одлука објављена, наредба, да ли сте били упознати са тим?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам и нисам, тврдим Вам одговорно, ниједног добровољца нисам имао у својим редовима.

НАТАША КАНДИЋ: Не, не, односи се и на «Душана Силног» и на «Беле орлове», том одлуком су сви стављени под контролу ЈНА, под команду.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма, то је јасно као дан и ноћ, све јединице у тој зони одговорности које се налазе, потчињене су најстаријој команди, у овом случају другој бригади.

НАТАША КАНДИЋ: Е сада, пошто сте, ја поново се враћам на тај Ваш израз да је све било планирано и са тим доводите у везу како се појављује тај један официр друге гардијске бригаде у тренутку док се све то догађа на минском пољу и каже, «ми смо поставили mine», а Ви кажете, није то случајно да се он то појављује.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Није случајно, ја Вам тврдим.

НАТАША КАНДИЋ: А шта сте хтели да кажете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То сте Ви требали да обавите разговор, да позовете тог човека да сазнате.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли Ви знате, ко је тај?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја не знам и да знам, не бих Вам рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само када смо код овога, да ли сте Влајковића питали, ко је тај официр који је био на лицу места?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не познаје он, зна да је потпуковник по чину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте га питали или нисте?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Јесам, а да је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Сви они потврђују да је стао пинцгауером, возач је био код њега и само је стао, «шта радите, људи».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко ме се обратио официр?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко ме се обратио тај официр?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, оним свим присутнима са пута, није силазио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко ме се обратио, не коме је морао да се обрати?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Са пута је видео лешеве и једноставно отишао да извести команданта да је акција успела.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли Вам је познато, да ли сте чули за официра Еремију?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Кога?

НАТАША КАНДИЋ: Еремија?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не.

НАТАША КАНДИЋ: А да ли сте чули да је неко овај, неко подносио неке извештаје у вези са тим минским пољем и да је слао, не само борбени извештај, него да је слао ургентно овај обавештење команди, ваљда Лончару о томе, шта се догодило?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам, не знам.

НАТАША КАНДИЋ: А да ли Вам је познат потпуковник Славен Стојанов?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је био начелник штаба, мој класић.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, а да ли Вам је познато да он 18. октобра, значи тог дана када се догађа, да он шаље, доставља команди овај борбени извештај у коме каже, описује шта се тог дана догодило и каже, «најнеорганизованије стање је у селу Ловас где се појављује више јединица које не поштују команду команданта који обезбеђује село. У току дана командант ТО Ловас, Деветак Љубан без одобрења команданта јединице ТО Ваљево, самовољно је узео цивиле, затворенике и наредио им да се врше, да врше разминирање минских поља у рејону ПД» не знам шта значи ово ПД, «Ловас, због нестручног рада дошло је до повреде и погибије неколико цивила».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ваљда треба да Вам буде јасно, госпођо или госпођице, да је то људство из затвора извео Љубан Деветак и он је одлучивао ко ће ићи у минско поље, ко да бере крушке или грожђе и тако даље. Откуд тада територијалци, откуд њима право?

НАТАША КАНДИЋ: Али реците нам.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам рекао да су то мештани, Хрвати, грађани Хрватске извели ту акцију за нечији рачун, ко их је платио, да ли их је платио, да ли су добровољно радили, то Ви, сазнаћете ако не сада, можда после осамнаест година, доћи ћемо до правог решења.

НАТАША КАНДИЋ: Али, кажите ми, одакле Вама ово сазнање да је Љубан Деветак вршио ту селекцију, одлучивао ко иде у минско поље?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Било је на «Б-92», писало у извештају. Нека, ви причајте шта год хоћете, то су подаци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је истражни судија исто рекао да те емисије не спомињете?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али треба да позовете те који су емитовали то. Ако имате сазнања да је то Влајковић урадио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ми зовемо Вас, зашто да зовемо емитере те емисије, Ви сте тамо били три пута на лицу места и били у контакту са људима који су тамо, што да зовемо сниматеље «Б-92». Изволите даље.

НАТАША КАНДИЋ: Питање још, овај, реците нам, када Ви разговарате са Влајковићем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: До сада сам једно два, три пута разговарао.

НАТАША КАНДИЋ: Не, не, али у односу на овај 18. октобар?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, први пут, рекао сам, када су требали подаци генералу Ђокићу.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли је то 19.-ти?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја мислим 2000. и неке године.

НАТАША КАНДИЋ: Да, али у односу на 18.-ти, када онда Ви добијате податке? Сада из овог документа видимо да је овај Стојанов који је Ваш, јел тако, значи да је он Ваш неки претпостављени, јел тако, па у истом, што је рекао иста класа?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, он је споменуо иста класа, али он је начелник штаба друге бригаде.

НАТАША КАНДИЋ: А у другој бригаде?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Завршили смо академију заједно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У другој бригади.

НАТАША КАНДИЋ: Ево, ако он зна и шаље, значи тај борбени извештај, овај, мене занима, када Ви сазнајете да се то 18.-ог догодило?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Сада ћу Вам рећи, 09.-ог сам довео људе, 15 дана сам их држао. Сваких 15 дана сам их мењао, значи, 09.-ог, 15 дана то је 6 још, тако негде, 20. и неки датум је био, када сам довео људство друго, онда сам извршио планску смену. Тада сам сазнао, после четири, пет или шест дана, није битно колико.

НАТАША КАНДИЋ: А кажите ми, овај, да ли Вас позива Лончар у вези са тим догађајем?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не, он бежи од одговорности, као враг од тамјана.

НАТАША КАНДИЋ: У време док је ТО Ваљево боравила на подручју Ловаса, било је и других убиства, председница већа је навела укупан број убијених. Да ли Ви тим поводом имате неки службени састанак са Лончаром?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Немам.

НАТАША КАНДИЋ: Уопште немате? Да ли је по правилима службе и ово када сте сазнали, да ли је било, да кажем, неког, да ли је било неке обавезе за Вас да се у односу на оно што Вам је Влајковић рекао да Ви онда тражите састанак са Лончаром?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Госпођо, напоменуо сам, са Влајковићем сам се састао 2000. и не знам које године, 2001. или 2002. године и после, први пут сам се састао о том проблему да се дешавао, то је после десет или једанаест година.

НАТАША КАНДИЋ: Да, али кажете, после две недеље када је дошло до новог распореда, да сте тада чули?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ма, ја сам чуо за тај догађај, јер ми је предочено да ништа не предузимам, да не испитујем, да не правим сметње и проблеме у истрази.

НАТАША КАНДИЋ: Ја само питам, да ли је било неке обавезе у односу на Вас, да тражите од Лончара неко објашњење, састанак?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, не.

НАТАША КАНДИЋ: Немам више питања.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Он је одговоран био за све и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Молим Вас кратко и кратак одговор без мишљења и коментара. Рекли сте, овај Гавриловић поручник са том својој четом 09.-ог увече, кажете да је у Ловасу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Питам Вас конкретније, да ли у само место Ловас или негде на ободу Ловаса, на излазу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: На ободу, на ободу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи, не улазе у место?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико је то, отприлике далеко од самог места Ловаса према Илоку?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Од центра села, то је на задњим падинама према Илоку, да ли је 300 метара можда има и његово командно место где је било, а војска је још ниже била.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тај Ваш сусрет са Влајковићем 2000. и неке године и разговор са њим о томе све шта се дешавало, наредба коју је одбио и нисте чули добро садржину тог његовог причања, питам Вас, да ли се сећате ако је и да ли је том приликом Влајковић било код добијања тог задатка, да крене у тај задатак, помињао да ће на неки начих у целој тој акцији учествовати и

цивили, значи, не то са телевизије, него овај разговор са Влајковићем који сте Ви имали у четири ока?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, речено му је да иду испред цивили, али није знао зашто иде, цивили без лопате, без крамова, мислио је можда треба да копају неке ровове или нешто да уређују или да чисте онај, не знам, да прођу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вам је рекао, отприлике, колики број цивила и одакле ти цивили долазе?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Тридесет цивила из затвора.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тридесет цивила из затвора?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, иде тридесет његових војника и једно петнаест из ове друге јединице.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То из затвора, да ли Вам је ближе лоцирао где беше тај затвор?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Поменули сте овај пинцгауер. Покушајте да одвојите то што сте гледали на «Б-92» и ту телевизију, изашао неки потпуковник, испричао шта је испричао. Да ли је то Ваше сазнање о томе што сте нам сада рекли, пинцгауер, потпуковник, изворно од Влајковића?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја сам рекао, поменули су ми његови борци који су били тамо присутни, да је дошао неки потпуковник, стао и рекао, «нису Хрвати, него је наше».

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи, то Вам је испричао Влајковић?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: И Влајковић и неколико бораца.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, господине Ђокићу, саслушавани су током истраге неки сведоци, па између осталог, неки Живорад Божић 25.07.2007. године, изјавио «када смо пошли из Ваљева и питали под чију команду идемо, Ђокић нам је рекао да ће нам бити претпостављени тамо Димитријевић».

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Не, то није сигурно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, онда неки Мирољуб Марић, спомиње да је он у том воду за обезбеђење.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, то војска.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сачекајте, 29.06.2007. године, спомиње, «у воду за обезбеђење команданта борбених дејстава Миодрага Димитријевића», да је он био у том воду?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То сигурно од мене нису чули, јер ја задатке сам издавао лично командантима и командирима, Вељовићу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, онда неки Милош Милосављевић, 29.06.2007. године саслушан, каже, «командант потпуковник Миодраг Димитријевић»?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, они знају да је он у команди ТО радио, али ту функцију није могао да има, ако није, ограђујем се, ако није наредио пуковник Лончар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, онда неки Зоран Милошевић, 03.08.2007. године саслушан, па Игор Борић 29.06.2007. године, па Брковић Горан 18.06.2007. године, сви они помињу, «командант Миодраг Димитријевић»:

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ја пред стројем војника нисам говорио, нити издавао њима задатке, командире чета, команданта позивам, иначе доле, шта бих ја радио када бих са свима комуницирао. Такву изјаву сигурно нисам дао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, нисте Ви дали, али.

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Али, да ли су они схватили или тако разумели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су ти људи неки војници, неки који су били у његовом обезбеђењу?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Они су можда дошли до закључка, јер он је био најстарији тамо и вероватно су дошли до закључка таквог какав су изјавили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми, с обзиром да Вам ја предочавам да и у овој војној документацији Миодраг Димитријевић је означен као командант, како то да су сви њега тако њега означавали као команданта?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Господин Љубан Деветак је изјавио да је Димитријевић имао наредбу неку од Лончара, коју функцију обавља. Мени та наредба није позната и не знам које је задатке имао, можда је као најстарији тамо вероватно, можда га је именовао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, Ви немате таквих сазнања у вези тога?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Немам сазнања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ако нема више питања.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Има једно, ако дозволите, госпођо председавајућа, ја сам имао једно допунско питање, међутим, сада сте ме збунили Вашим тумачењем ЗКП-а. Није то тако круто,

у том члану пише да се чак странке могу и договарати о редоследу испитивањ, према томе, уколико у току испитивања које је вршио неко од колега или окривљених, код мене искрсло неко питање које је неекономично, касније разјашњавати, шта ја треба да радим? Не могу да му поставим допунско питање или ћу га предложити као сведока да бих могао да га питам поново. Мислим, просто није тако закован тај члан ЗКП-а, 331. и на крају, Ви руководите поступком, Ви можете да дајете и да одузимате реч и остало. Ја сам просто, заиста је накнадно проистекло из његових одговора питање које би му поставио. Испало би да је мени ускраћено право на одбрану, уколико би овако оригинално тумачили ЗКП, па Вас молим да ми дозволите у том светлу само једно питање, овај, за које мислим да може да разјасни неке ствари.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То када кажете сагласност странака, сагласност странака за испитивање може да дође у обзир само да уколико се мења неки редослед, разумете, значи, ЗКП је нов предвидео овај редослед. Сагласност странака је за измену редоследа, а не ни за шта друго.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја просто питам, када могу да поставим следећи пут питање овом истом сведоку кога више вероватно нећемо моћи да видимо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево, да не губимо време, Ви бисте до сада поставили питање и сведок би одговорио.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Само питање је следеће, овај, господине Ђокићу, Градимир Налић поново, бранилац Милана Радојчића. Ви сте рекли да је ово била, да сте Ви водили елитне војнике, све са петицама, сви одлично опремљени, наоружани и остало. Каква је намена противдиверзантске јединице?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Па, противдиверзантске јединице, борба против диверзаната.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Шта, чиме се диверзанти служе, шта је њихово оруђе дејства?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Диверзант је нешто друго, он поставља минска поља, разминира.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Онај ко се бори против њих, мора ли да буде обучен и то добро обучен и опремљен за разминирање и минирање?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Они нису намењени за те задатке.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Па, за шта су намењени, само у случају да диверзанти не поставе минско поље, онда су они добра јединица, а ако поставе минско поље, они не ваљају?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Да, али ако се шаљу на тај задатак, морају бити опремљени опремом одговарајућом, они ништа нису имали осим пушака.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко је дужан да опреми антидиверзантски вод?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Онај ко шаље.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ко га поведе у рејон дејства јединице која треба да га претпочини? Ви сте рекли да сте наоружали их, да сте их опремили најбољим униформама и све. Како сте заборавили да им дате овај опрему за?

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: То им није следовало.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Добро, хвала.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес се прекида у 14 часова и 05 минута и биће настављен дана:

**25. септембра 2009. године,
са почетком у 9 часова и 30 минута.**

Сведок РАТКО ЂОКИЋ: Ког, 25.-ог?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, Ви сте завршили сведочење данас и сутра имамо новог сведока Јосипа Балића, а у вези трошкова можете у Службу за сведоке.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА